

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (3020) 2008 FEBRUARY - VASARIS 5 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@rogers.com • Nr. kaina \$1

Veikla ir veikėjai

Kai tik buvo pradėtas kurti lietuviškasis gyvenimas išeivijoje, tuoj pat prireikė įvairių sričių darbuotojų, populiariai vadinamų veikėjų. Pastatytos šventovės bei kiti savus tautiečius aptarnaujantys objektai reikalavo nuolatinės priežiūros ir rūpesčio, kad visa išsilaikytų. Taip jau vien dėl to susidarė įvairialypė veikla, nenutrūkusi nuo pirmųjų emigrantų atsiradimo iki šių dienų.

APIE veiklas šnekame, rašome, svarstome jau kažin kiek metų. Net nusibodo, bet kaip kitaip galėtų būti, kai norime tęsti, kas pradėta senelių ir prosenelių, kai nenorim vėjais paleisti to, kas yra mūsų, kas sukaupta, gerbiama ir visiems reikalinga. Tariame, kad išlaikyti savo tautinę kultūrą ne tik garbės reikalas, bet ir būtinybė, kad nesijaustume nuskriausti, apipešioti ir palikti kaip priemaiša kitų tautų naudai. Jokia emigrantų banga ar grupė šito nenorėjo. Ir štai dėka tęstinumo šiandien esame, kas esame. Tačiau to savojo gyvenimo judintojais ir išlaikytojais tapti nėra taip paprasta. Buvo laikai, kai į valdybas ar komitetus, jokio atlyginimo nesitikėdami, kandidatuodavo dešimtimis tautiečių. Vėliau, asmeniniams interesams augant, entuziazmas į veiklos vadovus ėmė atslūgti. Net ir eilinis dalyvavimas lietuviškame gyvenime tolydžio susilaukė kliūčių, kurias galima būtų apibūdinti dviem žodžiais: trūksta laiko. Taigi lietuviškuoju požiūriu – pusė negatyvi. Deja, tenka ir su tuo susigyventi, pabūti liudininkais tikrovės, kaip šiandien gana sunkiai yra ieškomi idealistai – nežinomieji, kaip laukiama pamainos supasvėjęusių ar pasenusių vietoms užimti. Daugumos žvilgsniai – į naujai iš Lietuvos atvykstančius, kurių visus sudėjus jau priskaičiuojama kone pusė milijono. Tai jau milžiniška jėga. Palyginus su pirmaisiais emigrantais ir pokariniais pabėgėliais, įkūrusiais gana daug lietuvybei palaikyti židinių, ta naujoji tautiečių masė galėtų kone antrą Lietuvą sukurti. Žinoma, jos nereikia. Užtenka vienos, tik jos reiktų nepamiršti, mylėti ją ir toliau. Tokio pagrindo ir užtektų, kad veiklas lietuvybei išlaikyti pateisintume.

TAČIAU savanoriško išipareigojimo į veiklas problema didės. Mat jau sparčiai keičiasi lietuviškosios bendruomenės žmonių sudėtis. Labai nebeadaug jau laiko reikės, kai mūsiškąją bendruomenę sudarys antrosios ir trečiosios pokarinių išeivių kartos palikuonys ir naujai iš Lietuvos atvykstantieji. Yra pagrindo teigti, kad ims sunkėti visa lietuviškoji veikla. Ir vieni, ir kiti tam tikra prasme bus panašūs. Neblogu pavyzdžiu galėtų būti kad ir pinigų aukojimas bendriems reikalams. Besidomintiems užtektų tik pažiūrėti į spaudoje skelbiamus aukų sąrašus, ir išvada būtų pakankamai iškalti. Žinoma, gink Dieve, skirstyti bendruomenės narius į grupes pagal aukojimą būtų neteisinga ir nepriimtina. Taipgi ir savanoriško, neapmokamo darbo vengiančius ar nevengiančius neturėtume grupuoti, nes nežinome, koks šiandien pasyvus ar abejingas tautietis bus rytoj. Tačiau užsimerkti prieš kylančias problemas būtų kenksminga. Atrodo, kad pagrindiniu klausimu iškyla lėšos. Nėra abejonės, kad jos reikalingos asmeniniams poreikiams, taipgi ir veiklos reikalams, kurie dar vis kone šimtu nuošimčių remiasi geranoriškomis aukomis. Kad užtektų viskam, reikia pripratimo, kaip savo pajamas tvarkyti, o svarbiausia tikėti ir matyti, kad aukojimu ką nors gero ar naudingo darai. Reiktų matyti ir dar vieną pavojų. Mat atsiranda pasiturinčių šeimų, kurioms negaila net ir didesnes sumas bendriesiems lietuvių reikalams atiduoti. Tai sveikintini reiškiniai, kol jie nevirsta tam tikru atsipirkimu nuo dalyvavimo – užmokėjau ir žinokitės. Kuo pavirs bendruomenė, jei lėšų užteks, bet nei veikėjų, nei dalyvių nebebus? ČS

Šiame numeryje

- Teisės vaidmuo – 2,3 psl.
- Lietuviškas šašlykas – 3,10 psl.
- Mykolo Biržiškos laikų Vilnius 1905-1922 – 4 psl.
- Sakmė apie nebaigtą skrydį ir viltį – 8 psl.
- Kultūros paveldo projektas – 9 psl.
- Žemdirbiai, nepripažįstantys mašinų – 11 psl.

Paminklas Vieکشniuose trims broliams, tautos žymūnams – Mykolui, Vaclovui ir Viktorui Biržiškoms – palikusiems savo darbų, politinės, kultūrinės bei mokslinės veiklos pavyzdį, kaip reiktų tarnauti savo Tėvynei
Ntr. G. Kurpio

Mykolo Biržiškos laikų Vilnius 1905-1922

2007 m. lapkričio 17 d. Vilniuje, istoriniuose Signatarų namuose Vasario 16-osios klubas surengė M. Biržiškos 125-ųjų metinių minėjimą. Man, kaip V-16 klubo valdybos nariui, teko būti to projekto vadovu. Taip pat skaičiau pranešimą M. Biržiškos veikla Vilniuje 1919-1922 m. Šis straipsnis išaugo besiruošiant minėjimui ir renkant medžiagą apie M. Biržišką ir Vilnių 1905-1922 metų laikotarpiu. Galbūt jis sudomins ir jūsų skaitytojus, jau gavau vieną laiškėlį iš Kanados ir rašo, kad įdomu. Su pagarba, Jonas Jakimavičius

Visa Lietuva 2007 metais minėjo Mykolo Biržiškos 125-ųjų metinių jubiliejų. Didelė konferencija vyko Vieکشniuose, Signataro gimtinėje. Mums Biržiška labiausiai svarbus, įdomus kaip vilnietis. Šian-

dien prisiminkime vilnietiskąjį jo gyvenimo ir veiklos laikotarpį. Jis įžymus Vilniaus lietuvių veikėjas, viena iš iškiliųjų asmenybių XX š. pirmos pusės Vilniuje, kurių tikrai turime gražią galeriją.

Šiandien visuomenei reikalingi įkvepiantys, kilnūs pavyzdžiai, reikia įdėmiau išžiūrėti į mūsų iškiliųjų asmenybių, Vasario 16-osios akto signatarų, politikos, visuomenės, kultūros ir dvasios vadovų ne tik išorines biografijas, bet ir į pačias kilniąsias jų savybes: pasiaukojimą, drąsą, padorumą, sąžiningumą, jų kilnius siekius ir pastangas, nesavanaudiškus žygius Tėvynės labui. Vertinimas to, kas gera, kilnu, teisinga, dora yra esminis gėris.

Būtent Biržiškos asmenybės kilnumas, pasiaukojimas išbandymų akivaizdoje, bendriems visuomenės ir Tėvynės

darbams, vienas iš gražiausių tokių pavyzdžių. Biržiška veikė XX š. pradžios Vilniuje, kuriame brendo ir stiprėjo lietuvių kultūrinis atgimimas. Sugrįžkime kartu į tą Vilnių, prisimindami ir tuos laikus, kai čia gyveno ir dirbo Mykolas Biržiška.

XX š. pradžios lietuvių atgimimas palietė visus Lietuvos regionus ir labai ryškiai pasireiškė šimtmečio pradžios Vilniuje. Vilnius tapo kultūrinio, visuomeninio, politinio lietuvių atgimimo židiniu, svarbiausiu centru iki Vasario 16 Akto paskelbimo.

Lietuviams Vilnius buvo senoji Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostinė, menantį Gedimino ir Vytauto laikus. Šią istorinę savimonę gaivino Jonas Basanavičius, Mykolas Biržiška.

Nukelta į 4-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”

Redakcija: vyr. redaktorius prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:
\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - garbės (paprastu paštu) • \$140 - garbės (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrus - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - garbės • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

“TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI” (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY
Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
Agreement No. 40012376.
PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.

Kurlink žengs žmonija 2008-aisiais?

Pagal priprastą tradiciją valstybės, tarptautinės bendrijos, organizacijos kasmet pasirenka vieną kurią temą, jai skiria daugiau dėmesio bei išsamiau supažindina visuomenę.

Krikščioniško pašaukimo ir Dievo Žodžio metai

Ukrainos graikų katalikų Bažnyčia 2008-uosius paskelbė “Krikščioniško pašaukimo metais”. Šia tema norima pakviesti Ukrainos graikų katalikų tikinčiuosius įsigilinti į tai, kas yra krikščioniškas pašaukimas, atkreipiant dėmesį, jog tokio “pašaukimo” įgyvendinimas nėra tik dvasininkų priedermė, tačiau kiekvieno sąmoningo krikščionio misija. Šiomis temomis diskutuoti kviečiamas ypač jaunimas.

Katalikų Bažnyčia Indijoje, Kerala valstijoje, skyrė 2008 metus “Dievo Žodžio” temai. Dievo Žodis yra išskirtinis tikėjimo šaltinis. Daug tikinčiųjų yra linkę gilinimasi į Dievo Žodį palikti teologams, kai tuo tarpu tai visų pareiga. “Norime, kad tikintieji Bibliją iš stalčiaus perkeltų į savo kasdienį gyvenimą”, – sakė šio sumanymo autoriai.

Tarptautiniai bulvės metai

Kita JT atstovybė, Mais-to ir žemės ūkio organizacija (Food and Agriculture Organization), koordinuos “Tarptautinius bulvės metus”. Kiekvieno krašto mitybos tradicijose egzistuoja vienas ar keli maistiniai augalai, kuriuos galima pavadinti “pamatiniais”: iš jų gaunami produktai yra neatskiriama daugybės patiekalų dalis, dažnai sudaro kiekį didžiausią suvalgomo maisto dalį. Kukurūzai, grūdiniai augalai ir ryžiai yra labiausiai

pasaulyje paplitę pamatiniai maisto šaltiniai. Bulvės yra ketvirtoje vietoje. Žinoma, kad jos jau buvo auginamos Pietų Amerikoje prieš 8000 metų.

Į Europą jas atgabeno ispanai XVI š. ir šiandien jos auginamos visuose žemynuose. Pagal 2006 metų apskaitą, pasaulyje buvo užauginta 315 milijonų tonų bulvių. “Tarptautinių bulvės metų” pasiūlymo tikslas yra prisidėti prie vadinamojo “maistinio saugumo” pasaulyje, t.y., bado nebuvimo, užtikrinant, kad kiekvienas, net ir kukliausiai gyvenantis žmogus, galėtų įsigyti pačių reikalingiausių išsimaitinimui produktų. Daugelyje valstybių gyventojų gausa auga, tad ypač yra svarbu, kad jose būtų žinoma kaip auginti ir vartoti įvairias, galbūt anksčiau nežinotas maistines kultūras.

Kalbų metai

Kelias temas paskelbė Jungtinių Tautų Organizacijos (JTO) generalinė asamblėja. 2008 metai yra skiriami kalboms. Šią iniciatyvą koordinuos UNESCO – Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros skyrius. Ja norima pabrėžti kelių kalbų mokėjimo reikšmę šiandienos pasaulyje. Kalbų mokėjimas yra pamatinės reikšmės veiksnys daugeliui sričių: socialiniam sambūviui, žinių įgijimui, skirtingos kultūros asmenų bendravimui. Tačiau jei yra tikrai svarbu mokėti vieną ar kelias kalbas, įgijusias tarptautinę svarbą, tai lygiai taip pat svarbu išsaugoti mažai paplitusias kalbas ir tarmes, kurios taip pat sudaro žmonių kultūrinį kraitį.

(Bus daugiau)

Pagal “Vatikano radiją” parengė N. Šmerauskas

Teisės vaidmuo, išsaugant tautinį tapatumą globalizacijos sąlygomis

Panevėžio vyskupijos kanauninkas kunigas Robertas Pukenis

II

Žvelgdami į šių dienų pasaulį, pastebime dvi pagrindines tendencijas: globalizacijos ir antiglobalizacijos. XXI š. didesni ekonominiai laimėjimai bei pažanga, pasaulio saugumo užtikrinimas galimas tik labiau sutelkus ir suvienijus valstybių pastangas. Nusikalstamam pasauliui kontroliuoti irgi reikia sutelktų tarpvyriausybinių pastangų bei bendradarbiavimo. Globalizacija siekia apjungti ekonomiką, žmonių ir išteklių resursus. Besiformuojantys nauji blokai dažniausiai suvienija esamas arba sukuria naujas ekonomines zonas stiprėjančio ekonominio administracinio bendradarbiavimo formomis. ES suformavimą, NATO bloko išplitimą tam tikru požiūriu irgi galima priskirti prie naujo pasaulio globalizavimo.

Šiandien mažos tautos yra likimo įterptos į globalizacijos kontekstą, kai daugelis svarbių vienos valstybės institucijų sujungiamos ir tampa pavaldžios tarptautinėms struktūroms. Kai valstybės tampa vis labiau priklausomos tarp savęs ir atsiranda vis įvairesnį bendravimo formų, pasaulis darosi vis mažesnis. Ekonominės Bendrijos sutarties 43 (buv. 52) straipsnis garantuoja dirbančiųjų ir bendrovių galimybę laisvai įsisteigti ES valstybių teritorijoje, t.y. jie patys laisvai pasirenka savo gyvenimo ir veikimo vietą ES. Trys direktyvos: laisvas asmenų judėjimas (EBS 39-42), teisė steigti įmones (EBS 43-48) ir teisė teikti paslaugas (EBS 49-55) dar labiau skatina žmonių judėjimą Sąjungoje. Svarbiausia, kad *Deklaracija dėl su Pagrindinių teisių chartija susijusių išaiškinimų*, (2006-10-23) draudžia

užsienyje dirbančių asmenų diskriminaciją dėl pilietybės, įsidarbinimo, darbo sąlygų ir darbo užmokesčio. Kuo atviresnės sienos, kuo mažesni barjerai tarp valstybių, tuo gyvingesnis ekonominis potencialas, o tautų ir žmogaus gyvenimas – pažangesnis. Tiesa, galima suabejoti, ar žmonės, ką tik išėję iš sovietinio bloko ir nepatyrę laisvos rinkos dėsnių, sugebės pasiekti tokių pat rezultatų versle, kaip tie, kurie normaliai dirba jau 50 metų laisvos rinkos sąlygomis? Tad ES institucijos teikia pagalbą, padedančią naujokėms prisivyti senąsias nares.

Interneto svetainėje primenama, kad ES valstybių narių piliečiai gali keliauti, gyventi ir dirbti bet kurioje Europos vietoje. Taigi piliečiai yra supažindinami su visomis galimybėmis, kad jie pasirinktų ir galėtų versle kuo efektyviau pasinaudoti savo talentu ir turimu kapitalu. Esant “atviroms sienoms” kiekvienos valstybės žmonės turi vienodą teisę išvažiuoti ir legaliai įsidarbinti už Tėvynės ribų, turėti socialines garantijas ir drauge vystyti kultūrinį gyvenimą savo naujo likimo žemėje. Maždaug pusė išvykusių lietuvių pasiliks svetur visam laikui, sudarydami su svetimtaučiais šeimas ir niekada nebesugrįš į savo Tėvynę, nes žmogui įgimta ieškoti, kur geriau. Taip mažos tautos be jokios prievartos gali ištirti didelių valstybių plotuose. Per septyniolika nepriklausomybės metų išvyko apie 0.5 mln. Lietuvos piliečių, o sugrįžo tik 80,000. 2006-aisiais, Lietuvą paliko 27,800 gyventojų. Jau dabar Lietuvoje demografinė krizė turi tragiškų pasekmių visuomenės gyvenimui.

Globalizacija iššaukia įvairaus pobūdžio problemas. Vytauto Didžiojo Universiteto Socialinio Darbo Instituto mokslinis bendradarbis Gedas Malinauskas atliko tyrimus Kauno mieste ir rado iki šiol neįvardintų problemų, kaip “abiejų partnerių išvykimas, vaikus paliekant globoti artimiesiems, daugiausia seneliams”. Pasak G. Malinausko, “sutuoktiniai išvyksta nepasiruošę išsiskyrimui, – tarp pačių partnerių ir tarp tėvų – vaikų kyla psichologinių bendravimo sunkumų”. Trečdalis respondentų tyrėjui teigė, kad “dirbti svetur buvo sunku tiek fiziškai, tiek emociškai, o ketvirtadalis pajuto neigiamą darbo migracijos poveikį šeimai. Dalis lūkesčių nėra patenkinami ne tik dėl darbo ir gyvenimo sąlygų, bet ir dėl patirtų sunkumų sugrįžus”.

Kai didelė dalis Lietuvos gyventojų išvyko į užsienį, atsivėrė ir dvasinė tuštuma. Štai kaip situaciją apibūdina prof. O. Voverienė: “Nebeliko Lietuvoje lietuvių tautos. Nebeliko jos valios... Pažeista pusiausvyra tarp valdžios ir tautos”.

Vakar totalitariniai režimai vienaip žlugdė asmens brandumą ir nacionalines tradicijas, šiandien mums, esant ES, tautinis tapatumas susiduria su kitokiais pavojais. Ne vienas intelektualas pastebi, kad gyvybiniu klausimu tapo nacionalinio tapatumo savi-kūra.

“Atgavus nepriklausomybę, visuomenė tikėjosi savos nacionalinės valstybės kūrimo, kuris apimtų ir nacionalinio tapatumo tvirtinimą. Tačiau valstybė iš esmės buvo atskirta nuo nacionalinio turinio, o valstybės institucijų vardą ėmė lemti eurointegracinių procesų nustatytos gairės”.

Nukelta į 3-čią psl.

Brandenburgo vartai Berlyne, tautos vienybės simbolis Vokietijoje, kuri viena iš pirmųjų pradėjo judinti Europos sąjungos steigimą

Lietuviškas šašlykas

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Žurnalistė Audra Čepauskaitė kalbino Norvegijos politologą Svenn Arne Lie, o pokalbį, pavadintą *Vaikščiojant po politinę dykumą, ji didėja*, žiniasklaidai pateikė 2007. VII.30 (lrt.lt). Kelerius metus Lietuvos politinę kultūrą tyrinėjantis Norvegijos politologas S.A. Lie teigia, jog Lietuvoje demokratija neveikia – partijos beveidės, o žiniasklaida atsistatydino. Politologo nuomone, tai nėra pereinamojo laikotarpio problema, o atsakomybė už krizės gilėjimą tenka pažiūrų neturintiems ir jokioms visuomenės grupėms neatstovaujantiems politikams, kuriantiems tuščias partijas. Politologas pažymi, kad Lietuvoje demokratijos nėra, nes nėra konkurencijos tarp idėjų ir interesų, politinės partijos jokiems visuomenės interesams neatstovauja, nes nėra partijų ginančių dar-

bininkus bei ūkininkus, nėra partijos atstovaujančios krikščionims, tėra tik partijos, atstovaujančios partijos vadovo bei jį supančios aplinkos interesams. Pokalbis iš tikrųjų įdomus, nes politologo išvalgos skatina sukristi ne tik save valstybės vyrais ir politikais laikančius asmenis, bet ir visuomenę, kuri iš tikrųjų turėtų vykdyti politiką (valstybės reikalų tvarkymą), nes ji ir sudaro valstybės pamatą bei turinį. Skaitytojas suras minimą pokalbį internete, o šių eilučių autorius mūsų politinei padėčiai apibūdinti politologo išvalgų šviesoje pasitelkia anekdotą iš pažįstamos neseenos praeities.

SSRS Auksčiausios tarybos pirmininkas, besilankydamas Gruzijoje, vaišinamas šašlykais teigė, kad tokių gardžių šašlykų Maskva nemokanti iškepti. Gruzinai paaiškino, kad geras skonis priklauso nuo avinų, kurie išau-

ginami tik Gruzijoje. Pirmininkas išgeidė įsigyti tokių avinų, taigi jam išvykstant į Maskvą prie lėktuvo gruzinas atvedė vieną aviną ir pasiūlė jį nupirkti tardamas: “rinkitės”. Kai nustebęs pirklys klausė, kaip galima rinktis ne iš bandos, o iš vieno avino, gruzinas atrėžė: “O kaip mes tave išsirinkome?”

SSRS diktatūrinis valdymas, paremtas – “demokratiiniu centralizmu”, kai veikė tik viena partija, kai tebuvo galima rinktis iš vienos partijos, kitoks ir negalėjo būti. Po SSRS griūties išsivadavusiose nuo okupacijos valstybėse kokybiškesnei savivaldai įgyvendinti radosi galimybės sukūrus daugiau partijų. Tačiau padėtis, pasirodo, nepasikeitė; išaugo avinų kiekis (teatleidžia “politikai” už šiurkštų palyginimą), tačiau jie visi vienodi, todėl nėra iš ko rinktis, todėl ir “šašlykų” skonis iš esmės nepakito.

Nukelta į 10-tą psl.

Teisės vaidmuo...

Atkelta iš 2-ro psl.

“Materialinis pagrindas suardytas, suverenitetas ir nepriklausomybė panaikinti, politinė klasė išbraukta – tad nacionalinė valstybė tampa paprasta megakompanijų apsaugos tarnyba... Naujiesiems pasaulio šeimininkams nebėra reikalo tiesiogiai valdyti. Nacionalinės vyriausybės įpareigojamos administruoti reikalus jų naudai”.

Globalizacija, pajungdama ekonominius tarpvalstybinius interesus, paliečia ir kitas visuomenės sritis: nacionalinę vidaus politiką, švietimą, žiniasklaidą, šeimos politiką, migraciją... Jau dabar Vakarų Europoje vyksta aiškūs demografiniai pokyčiai. Kai kuriuose Prancūzijos miestuose jau gyvena ketvirtadalis islamo išpažinėjų. Islamas yra antroji religija Prancūzijoje, Italijoje, Vokietijoje. Iš kitų valstybių atvykę emigrantai padidina gyventojų skaičių, bet ne savos nacijos sąskaita. Ir didelėse tautose, kaip Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje, gimstamumas šeimoje yra mažas, neduodantis prieauglio. Jeigu skaitlingiems italams, prancūzams, lenkams, rusams tenka susirūpinti nuolat mažėjančiu gyventojų skaičium, tai juo labiau mažoms tautoms gresia asimiliacijos pavojus.

Nesubalansuota emigracinė politika išprovokuoja įtampą visuomenėje, o kai kuriose šalyse nesveikas nacionalistines apraiškas – neapykantą emigrantams, riaušes, namų padėginėjimus. Istorija moko, kad kosmopolitizmas, kurį dažnai norėtų įtvirtinti ES ideologai, gali iššaukti kraštutinių formų nacionalistinius judėjimus, žalingus ES. Kas nori sukurti Europos pilietį be tradicijų, be religijos, – gali išardyti pačią Europos sąjungą. Todėl negali išnykti tokios sąvokos, kaip Tėvynė, tauta, tėviškė, tautinės ir religinės tradicijos, kalba, istorinės ištakos, nacionalinės kultūros puoselėjimas. Todėl ES kai kurie politikai, įvedę Europos piliečio sąvoką, privalo neužmiršti prigimtinių teisės dėsnių, kad jeigu žmogus nemylės savo tėviškės, tai jis nesugebės įvertinti ir branginti kitų tautų dvasinio paveldo, nesugebės būti tolerantiškas, priimančias kitaip mąstantį. Kiekvienas žmogus pirmiausia turi teisę ir pareigą vystyti savo nacionalinę kultūrą: kalbą, papročius, praktikuoti savo religiją. Būdamas tuo, kuo esi, galėsi įvertinti ir kitos tautos dvasinius bruožus, būti atviras kitoms kultūroms, demokratiškas ir tolerantiškas.

ES yra teisinių valstybių sandrauga, o bet

kokia teisinė valstybė neatima iš žmogaus laisvių, netgi jas užtikrina tiek individui, tiek atskiroms bendruomenėms. Ir tik sąmoningas žmogus sugebės pasinaudoti teikiamomis teisėmis, nepažeisdamas valstybės įstatymų.

Teisę mes suvokiame kaip sistemą taisyklių, nurodančių, kaip gyventi, saugančių visuomenę ir kiekvieną žmogų nuo blogio. Teisė są-

Euro monetos, kurias įvedus pakeistų Lietuvos litą

lygoja valstybės tobulėjimą, išvengiant konfliktų, apibrėžiant ir jungiant į bendrą tikslą visus piliečius bei gerbiant kiekvieno asmens laisvę. Ir jeigu tai sudėtinga padaryti vienos valstybės ribose, – dar sunkiau, kai susijungia 27 valstybės. Todėl būtina ir svarbu, ypač didesniuose ES miestuose, atidaryti įvairius centrus, kuriuose specialistai patartų, teiktų informaciją apie ES struktūras, užsienio ir vidaus politiką, kultūrinį bendradarbiavimą, paramą ekonominei plėtrai, paveldo išsaugojimą ir panašiai, kad tarp tautų gimtų, susiformuotų kiek galima didesnis tarpusavio ryšys.

ES taps tvirtesnė ir turės tikresnę ateitį, jei sugebės išspręsti nacionalines problemas. Jeigu jos visa teisinė sistema iš vienos pusės pajėgs šalinti nesveikas nacionalistines apraiškas, radikalias antiglobalines tendencijas, o iš kitos pusės – kiekvienos valstybės vyriausybės politika skatins bei puoselės nacionalinį piliečių identitetą, drauge skiepydama atvirumą Europos tautų vienybei.

Po ilgų studijų ir kankinamai sunkaus svarstymo, po subjektyvių abejonių ir objektyvių priekaištų nagrinėjimo, drįstu ištarti, kad Europos integracijos procesas nenustelbė įvairiaspalvio europiečių gyvenimo būdo, tradicijų ir kultūrų. Iš tiesų, įvairovė yra viena pagrindinių ES vertybių. Vienos ar kitos tautos nykimas yra jos pačios problema – nesugebėjimas apsaugoti savyje, neturėjimas lyderių, nemokėjimas pasipriešinti neigiamiems faktoriams. Tad kokios gi tos vertybės, kurios jungia Europos tautas? (*Kalba netaisyta – nepakeista. Red.*). **(Bus daugiau)**

SAVAITĖ LIETUVOJE

Naujas aplinkos ministeris

Sausio 31 d. prezidentas Valdas Adamkus pasirašė įsakymą dėl Naujosios sąjungos pirmininko Artūro Paulausko skyrimo aplinkos ministriu. A. Paulauskas yra buvęs generaliniu prokuroru, laikinuoju Lietuvos prezidentu, seimo pirmininku, pastaruoju metu – seimo socialliberalų frakcijos seniūnu, Biudžeto ir finansų komiteto nariu.

Jį paskirdamas aplinkos ministriu, V. Adamkus pabrėžė, jog reikia iš esmės pagerinti teritorijų planavimo ir statybų valstybinę priežiūrą, saugomų teritorijų politiką ir nedelsiant imtis būtinų priemonių šalinant pažeidimų pasekmes. Prezidentas taip pat atkreipė dėmesį į “nesuprantamai menką” ES lėšų panaudojimą.

A. Paulauskas pritarė prezidentui ir tarp svarbiausių savo veiklos uždavinių išskyrė savavališkų statybų ir “agresyvaus neteisėto turčių skverbimosi į saugomas teritorijas” stabdymą. Jis taip pat žadėjo aiškintis, kodėl vėluoja ES lėšų įsisavinimas, ir tai reikėtų paspartinti bei ieškoti balanso tarp “uždavinio saugoti gamtą ir žmogaus norą kurti bei vykdyti ūkinę veiklą”.

Iki šiol aplinkos ministerio pareigybė priklausė socialdemokratams, tačiau sausio pradžioje iš jo pasitraukus Arūnui Kundrotui šios pareigos buvo pasiūlytos prie valdančiosios koalicijos besijungiančiai Naujai sąjungai, praneša BNS.

Plečiasi koalicija

Vilniuje sausio 28 d. pasirašytas susitarimas dėl valdančiosios koalicijos išplėtimo. Jį pasirašė Socialdemokratų partijos pirmininkas premjeras Gediminas Kirkilas, Valstiečių liaudininkų sąjungos pirmininkė žemės ūkio ministerė Kazimira Prunskienė ir prie koalicijos prisijungiančios Naujosios sąjungos partijos pirmininkas Artūras Paulauskas.

Pasirašyme nedalyvavo kitų dviejų koalicijos narių – liberalcentristų ir pilietininkų – vadovai Artūras Zuokas ir Viktoras Muntianas. Anot K. Prunskienės, jei likę partneriai nepareikš apie pasitraukimą iš koalicijos, jie ir toliau liks jos nariais.

Vyriausybė pranešė, kad minėtų trijų partijų vadovai “pasirašė susitarimą dėl stabilios daugumos suformavimo ir bendro darbo seime laikotarpiui iki eilinių seimo rinkimų”. A. Paulausko teigimu, “mes prisijungdami sukūrėme valdančiąją daugumą, kuri, mano nuomone, padės sukurti stabilumą ir įgyvendinti šešis darbus, dėl kurių mes ir atėjome į val-

dančiąją koaliciją”. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui (NSGK), pagal koalicijos susitarimą priklauso Pilietinės demokratijos partija, komitetui vadovauja šios frakcijos narys Algimantas Matulevičius. Pilietininkai komiteto pirmininko vietos neatiduoda ir nemato reikalo keisti nusi-stovėjusią tvarką. Iki 2006 m. pavasario Naujoji sąjunga su socialdemokratais, “darbiečiais” ir valstiečiais liaudininkais sudarė valdančiąją daugumą. Tačiau dėl kilusio privilegijų skandalo A. Paulauskas buvo atstatyintas iš parlamento pirmininkų. Tuomet ir visa partija nutarė pasitraukti į opoziciją.

Atiduotas Nikulinas

BNS žiniomis, buvęs sovietų ypatingosios paskirties milicijos būrio (OMON) smogikas Konstantinas Michailovas (anksčiau turėjęs pavardę Nikulinas) sausio 28 d. perduotas Lietuvai. Generalinėje prokuratūroje jam pareikšti įtarimai dėl tyčinio dviejų ar daugiau asmenų nužudymo, susijusio su jų tarnybinėmis pareigomis – t.y. dalyvavus Medininkų žudynėse. Sausio viduryje Latvijos aukščiausiasis teismas atmetė K. Michailovo (Nikulino) prašymą neišduoti jo Lietuvai. Jam Latvijoje buvo pritaikyta liudytojų apsaugos programa – jis savo šalies pareigūnams padėjo išaiškinti Latvijos teritorijoje padarytus nusikaltimus, todėl jam buvo leista pakeisti pavardę.

Įtariamąjį 17 metų senumo byloje dėl 7 Lietuvos pareigūnų nužudymo ir vieno sužeidimo pernai lapkričio 28 dieną sulaukė Latvijos teisėsauga, remdamasi Lietuvos išduotu Europos arešto įsakymu. K. Michailovas kartu su dar 3 įtariamaisiais omonininkais buvo ieškomas kaip įtariamasis nužudymu. Kiti yra Rusijos piliečiai, gyvena šioje šalyje ir Lietuvos teisėsaugai kol kas nepasiekiami.

Remia energetikos projektą

Lietuvos ir Švedijos energetikos sistemų sujungimą remia Švedijos vyriausybė, teigė Lietuvos premjeras Gediminas Kirkilas, grįžęs iš darbo vizito Stokholme. Tikimasi, kad pavyks iki 2012 m. Baltijos jūros dugnu nutiesti elektros kabelį, padidinsiantį jos energetinę nepriklausomybę nuo Rusijos. Elektros jungčių projektas kainuos apie 2 bln. Lt.

Premjero manymu, daugiausia laiko užims pakrantės vietos, kurioje būtų įrengiamas kabelis, derinimas. Jo teigimu, Švedija taip pat labai susidomėjusi tokia jungtį turėti. **RSJ**

Mykolo Biržiškos laikų Vilnius 1905-1922

Atkelta iš 1-mo psl.

M. Biržiška taip pat gaivino ryšį, tarp senojo Vilniaus universiteto, jo dvasios, Lietuvos atgimimo istorijos moksle, XIX š. pradžios literatūroje, Mickevičiaus, Stanevičiaus, vėliau Daukanto, Valančiaus ir naujojo XX š. lietuvių atgimimo. Jis aktyviai dalyvavo atkuriant Vilniaus universitetą 1918 metais būdamas Lietuvos taryboje. 1919-1922 metais kartu su Lietuvių mokslo draugija organizavo Aukštuosius mokslo kursus, kurie ruošė būsimam lietuviškam universitetui dėstytojus ir studentus. 1940 m. atkūrus Vilniaus universitetą M. Biržiška buvo išrinktas jo rektoriumi ir vadovavo universitetui iki pasitraukimo į Vakarus 1944 m.

Amžiaus pradžioje Vilnius atrodė lyg senoviniai Atėnai, menantys laikus kažkada buvusios didingos sostinės, dar išsaugojusios savo didingumo bruožus. Puošnius rūmus. Gražias šventoves. Tačiau didinga istorija jau buvo praeityje. *Kur tavo, Vilniau, tie spinduliai..*, – dainavo Maironis. Valdovų rūmai, menantys didingą valstybės praeitį, carinių imperialistų seniai buvo nugriauti. Vilniaus universitetas, švietęs visai Lietuvai

nedavė į tai jokio atsakymo. Gedimino bokšte buvo įtaisytas telegrafo bokštelis, o miesto valdyba siekė įgyvendinti projektą – Gedimino kalne įrengti vandentiekio bokštą.

Mykolas Biržiška 1882-1962

Ir tik didelėmis Vilniaus lietuvių visuomenės ir Jono Basanavičiaus pastangomis projekto vykdymas buvo sustabdytas. Carinė švietimo sistema buvo virtusi nutautinimo įrankiu. Lenkinimo įrankiu buvo virtusi lenkiška Bažnyčia.

Lietuvių atgimimas ir brendimas labai sparčiai kilo po spaudos atgavimo, kai 1904 m. išėjo pirmas Vilniaus dienraštis *Vilniaus žinios*, kai pradėtos steigti draugijos. Pradžioje atgimimas augo carinės Rusijos įtakų ir stipraus Vil-

vičius, D. Malinauskas, A. Petrulis, V. Mironas ir daug kitų iškilių Vilnijos dvasininkų: kunigas Tumas-Vaižgantas, kunigai Čibiras, M. Reinys, Kukta, Stankevičius, Je-

zukevičius ir daug kitų. Pirmoji šventovė Vilniuje, kur 1901 m. buvo atgaautos pamaldos lietuvių kalba, buvo Šv. Mikalojaus. 1940 m. tebebuvo stengiamasi atgauti lietuviškas pamaldas Vilniaus šventovėse, nes lenkų valdymo metu Vilnius toliau buvo lenkinamas. Studentija, miestiečiai organizuotai lankydavo šventoves, Katedrą ir giedodavo lietuviškai, tai buvo patriotinė pareiga.

Amžiaus pradžioje sparčiai imta kurti lietuviškos draugijos, klubai, steigėsi laikraščiai. Aktyvios kultūrinės, švietimo, bažnytinės, visuomeninės, politinės lietuvių veiklos Vilniuje dėka iki 1918 metų, sustiprėjo Vilniuje lietuvybė, brendo lietuviška kultūra, išryškėjo ir politiniai lietuvių visuomenės siekiai. 1917 m. Vilniaus lietuvių konferencija, kaip tik prieš 90 metų (sukako rugsėjo 18 d.), pareiškė lietuvių tautos pasiryžimą atgaivinti savarankišką, nepriklausomą Lietuvos valstybę, etnografinėse ribose. 2008 metais minėsime Vasario 16 akto devyniasdešimtmetį. Vasario 16 aktu buvo paskelbta atstatoma Nepriklausoma Lietuvos valstybė su sostine Vilniuje, bet už teises į Vilnių ir Vilniuje teko ilgai ir atkakliai kovoti. Šioje kovoje viena iš kilniausių asmenybių buvo Mykolas Biržiška. Vilniuje 1919-1922 metais jis veikė kaip Laikinojo Vilniaus lietuvių komiteto pirmininkas. O Nepriklausomoje Lietuvoje, po 1922 m. deportacijos iš Vilniaus – kaip Vilniui vaduoti sąjungos pirmininkas.

Grįžęs į Vilnių 1905 metais Biržiška įsijungė į tautinį lietuvių atgimimo sąjūdį. Štai kaip jis prisimena pirmuosius metus Vilniuje: “1905 m. vasario mėn. Vilniuje atsidūręs, radau nebemažą jau lietuvių šviesuomenę. Nemanau čia apsaakyti viso tų laikų lietuvių

darbo, tiek jį trumpai tepaliedamas, kiek pats jame dalyvavau, tikriaus iš kitų mokiaus dirbti visuomenės darbo. Taigi dalyvavau bendrame tautiniame lietuvių gyvenime – inteligentų pasikalbėjimuose ir pasitarimuose, vaidinimuose. “Pabaigtuvių” balete kartu su Kasperskaite, vėliau Jucevičiene ir kitais scenoje suktinį šokau, dainavau Miko Petrausko chore prie Šv. Mikalojaus šventovės, gegužinėse, Povilo Višinskio suragintas “Šviesos” bendrovei rašiau populiarią lietuvių literatūros istoriją”. (M. Biržiška, *Dėl mūsų sostinės*, I dalis).

Tuo metu, atgavus lietuvišką spaudą, labai entuziazingai imta gaivinti lietuvių kultūrą, organizuoti kultūros draugijas. Įsikūrė draugija “Vilniaus kanklės”, vėliau “Rūta”, “Lietuvių dailės draugija”. Labai svarbus buvo Lietuvai švietimo draugijų steigimas. 1907 m. buvo įsteigta “Vilniaus Aušros” draugija, kurios vadovybę sudarė Smetona, Tumas-Vaižgantas, kun. Vl. Mironas, J. Vileišis. Svar-

Vieksnių miesto herbas

biausias draugijos tikslas buvo plėsti švietimą Vilniaus ir gretimose gubernijose. Pagal įstatus draugija galėjo steigti pradžios mokyklas, kursus, mokytojų seminarijas, knygynus, skaityklas, gimnazijas. Pirmoji lietuviška mokykla įsteigta 1907 m. “Vilniaus lietuvių šelpimosi draugijos” prie Šv. Mikalojaus šventovės pranciškonų vienuolyno namuose – dviklasė mokykla.

Steigime dalyvavo J. Basanavičius. Svarbus įvykis tuo metu 1907 m. įsteigta Lietuvių Mokslo draugija. 1908 m. Mykolas Biržiška į ją įstojo ir susiejo tolesnę savo veiklą Vilniuje šiuo laikotarpiu. Buvo įsteigta LMD biblioteka, kuri 1915 m. turėjo 20,000 knygų ir rankraščių skyrių. Pagal J. Basanavičiaus viziją ji turėjo virsti tautos biblioteka, kurioje būtų sukaupta visa ką patys lietuviai yra parašę ir visa kas apie Lietuvą parašyta. M. Biržiška tvarkė bibliotekos raštus, tyrė Lietuvos raštijos ir lietuvių literatūros istoriją. Kaip žinome, draugija leido savo leidinį *Lietuvių tauta*, ku-

riame bendradarbiavo draugijos mokslininkai, greta J. Basanavičiaus, dažnai skelbė straipsnių ir M. Biržiška. LMD vykdė plačią švietimo programą, įsteigė vadovėlių leidimo komisiją, kurioje darbavosi P. Klimas, A. Smetona, M. Biržiška, o nuo 1918 m. pabaigos visą atsakingą darbą vedė Biržiška. Kaip žinome, draugijos komisijos 1915-1922 metais išleista 115 vadovėlių lietuviškoms mokykloms.

1905 m. Vilniuje įsikūrė ir veikė draugija “Vilniaus kanklės”, kurios tikslas buvo parengti dramos ir muzikos kūrinii. 1906 m. suvaidinta Miko Petrausko opera *Birutė*. Operoje dainavo Mikas Petrauskas.

1907-1908 m. kanklių chorui vadovavo M.K. Čiurlionis. 1908 m. įsteigta “Rūtos” draugija, kurios tikslas kultūriškai šviesti Vilniaus ir Vilniaus krašto lietuvius. 1909 m. “Rūtos” klubas savo salėje surengė 86 vaidinimus, o kitais metais 89 vaidinimus. Tai rodo koks didžiulis buvo meno kūrėjų užsidegimas, aktyvumas ir entuziazmas kurti savitą, lietuvišką meną, kultūrą. 1909 m. Vilniaus “Rūta” vaidintinių veikalo tinkamumui nustatyti sudarė dramos komisiją, kurion įėjo M. Biržiška, A. Žmuidzinavičius, Mykolas Šleževičius ir kiti. “Rūta” pradėjo leisti teatro žurnalą, kuriame buvo spausdinami originalūs ir verstiniai dramos veikalai. Vėlesniais laikais, 1914-1915 m., plačiai reikėsi draugija Nukentėjusiems nuo karo šelpti, kurion buvo įjungtas ir M. Biržiška. Švietimo srityje plačiai reikėsi katalikiška “Ryto” draugija. Ji sudarė komisiją, kuri rūpinosi mokyklomis Vilniuje ir Vilniaus krašte. Komisijos nariu buvo M. Biržiška.

Draugija Nukentėjusiems nuo karo šelpti paskyrė M. Biržišką atkuriamos lietuvių gimnazijos vedėju, o 1915 m. gruodžio 22 d. Vilniaus gimnaziją, kurios direktoriumi buvo Biržiška, savo žinion perėmė “Ryto” draugija. Gimnazijoje gražiai derinosi katalikiškos ir lietuviškos tradicijos. Mokytojavo kunigai: M. Reinys, Čibiras, M. Biržiška. Vilniaus lietuvių Vytauto gimnazijoje M. Biržiška direktoriaus pareigose darbavosi visą 1915-1922 metų laikotarpį, kai vieną okupaciją keitė kita. O Biržišką vis matome atkakliai tęsiantį lietuvių mokymo ir mokslo darbą, kuris jam atrodė tuo metu labai svarbus. Tuo laikotarpiu Vytauto gimnazija išaugo į reikšmingą lietuvių mokymo centrą Vilniuje ir Vilniaus krašte nuo 47 iki 500 mokinių 1922 metais.

Vieksnių šventovė prieš I pasaulinį karą
Ntr. iš Lietuvos bažnyčios (B. Kviklys)

savo mokslais, seniai uždarytas, o jaunuomenė priversta klajoti po svetimas šalis, ieškoti aukštesnio mokslo svietimuose universitetuose, o mokslus baigusi dažnai negalėjo gauti tarnybos Lietuvoje. Vilniaus visuomenė dėjo daug pastangų atkurti Vilniaus universitetą, jų tarpe ir M. Biržiška, tačiau imperijos valdžia

niaus ir Vilniaus krašto aplenkėjimo aplinkoje. Vilnius buvo tapęs “šiaurės vakarų krašto” gubernijos miestu.

Pirmiausia buvo siekiama atgauti pamaldas lietuvių kalba šventovėse. Čia reikėjo daug pastangų dėl kiekvienos šventovės, dėl kiekvieno lietuvių kunigo. Šioje veikloje pasižymėjo signatarai J. Basana-

• *Pridera mums taip pasielgti. Jei tikslas geras ir tinkamas, jei tik jis gali atnešti Dievui garbę ir Bažnyčiai naudą, reikia drąsiai stoti prie darbo ir eiti prie tikslo.*

• *Reikia mums žmonių, tai stenkimės mes juos sau išsiauklėti, išsilavinti. Nuo to, man rodos, ypatingai reiktų pradėti mums visus visuomenės Kristuje atnaujinimo darbus.*

• *Kas teisingai kovojo ir dirbo, bus apvainikuotas, o tarnas nenaudingas ir tinginys – surištomis kojomis ir rankomis, bus įmestas į išorines tamsybes.*

(Iš pal. Jurgio Matulaičio užrašų)

Gyvena stikliniame name

DELFI interneto vartuose lapkričio 21 d. buvo paskelbtas *Gimtojo Rokiškio* straipsnis apie ypatingą namą... pastatytą iš butelių. Vietiniai meldeikiškiai jį pavadino “valdovų rūmais”. Galbūt todėl, kad pagrindinę statybinę medžiagą – visų rūšių tuščius butelius šiai šeimai žmonės “aukoja” kaip ir sostinėje statomiems Valdovų rūmams pinigų.

Vietinių pavadinti keistuoliais ir net kontrabandininkais Rokiškio rajono Meldeikiškio kaime gyvenantys sutuoktiniai Danutė ir Vytautas Ignas Januškevičiai gyvena šiame iš butelių pastatytame didžiuliam, nestandartiniame name. Iš senelio paveldėjęs gyslelę “menui” Vytautas, daug metų Panevėžyje dirbęs bokso treneriu, sako, jog gyventi tradiciškai, kaip įprasta kaime, jam visai neįdomu. Nedomina ir tai, kas vyksta politiniame šalies gyvenime. Jo gyvenimas vienkiemyje su žmona, buvusia Panevėžio miesto Švietimo skyriaus specialiste, turi kitokias prasmes. Jo manymu, galybė žmonių sukurtu turto ne tik nueina perniek, bet ir labai teršia gamtą. Prieš penkiolika metų suradę šią atokesnę sodybą, kurioje kadaise gyveno net labai žymūs žmonės, nutarė pirkti ir persikraustyti iš Panevėžio.

Apsigyvenę daugiau nei šimtmetį skaičiuojančioje sodybėlėje idėjų kupini sutuoktiniai ėmėsi aplinkinių nuostabą sukėlusių planų. Vytautui pradėjus iš visų pašalių rinkti butelius, kai kuriems

žmonėms net kilo įtarimų, kad jis verčiasi pilstuko kontrabanda. Iš pradžių jis buvo suplanavęs gerokai kuklesnį statinį. Bet butelių buvo daug ir namo plotas kasmet ėmė plėstis. Nors tuščių butelių – pagrindinės namo statybinės medžiagos, atrodytų, nestinga, tačiau tuos butelius, kuriuos superka parduotuvės, žmonės parduoda. Todėl dažnai tenka

Danutė ir Vytautas I. Januškevičiai prie savo stiklinio namo

paieškoti, kas geria šampaną, tam tikrų rūšių vyną ir važiuoti pas juos. Didžiausią dalį butelių jis dabar susirenka iš pakelių ar kitų viešųjų vietų. Tai kainuoja nemažai laiko ir darbo. Į galingą dviaukštį Vytautas sako jau sumūrijęs per 20,000 butelių.

“Stiklo butelis labai puiki statybinė medžiaga. Kai saulė, jie puikiai šildo ir yra tvirta medžiaga. Net garažo grindis jais išklojau, ant viršaus tik

nedidelį betono sluoksnį išliejau”, – pasakojo sodybos šeimininkas. Avilio korį primenančios namo sienos iš vidaus saulėtą dieną sušvinta puikiais spalvotais vitražais. Tačiau planuojamo pagrindinio gyvenamojo ploto sienos viduje dabar išmūrytos plytomis. Iš butelių sumūrytos lauko sienos tarpuose Vytautas deda didelį sluoksnį spalių, o vidų

išmūrijo plytų siena. Todėl sienos storis siekia per pusę metro. Pastatą planuoja apšildyti specialiu vėjo varomu įrenginiu, kuris gamins elektrą. Ja bus kaitinamas didelis vandens rezervuaras, apšildysiantis karštu vandeniu visą namą. Manoma, jog toks namo šildymas bus pigus. Rūsyje jis jau įrengė šulinį, nes viduje turėti neišsenkančių vandens šaltinių kaime labai patogus.

Jam su žmona Danute kur kas svarbiau įgyvendinti idėją ir parodyti, kad sumanus žmogus būstą susiręsti gali nebūtinai iš plytų ar medžio, kaip įprasta. “Iš daug ko galima namus statyti, pasaulyje pavyzdžių galybė”, – svarstė ne-tradicinio namo šeimininkas, įsitikinęs, kad jo statybos gerokai apvalė apylinkes nuo kelis šimtus metų žemėje neišnykstančių stiklo atliekų.

DELFI inf.

KANADOS ĮVYKIAI

Kaip švarinti orą?

Vankuveryje pokalbiui apie oro apsaugos kryptis ir būdus susirinko visų provincijų ir teritorijų vadovai. Daugelis iš jų įsitikinę, kad gerinti oro grynumą padėtų griežtai nustatytas leistinas taršos kiekis bei mainų galimybė. Įdiegusi tokį reikalavimą Br. Kolumbijos provincija iki 2050 metų numatė 80% sumažinti anglies dioksido taršalų kiekį. Jos pavyzdžiu pasiryžusi sekti Manitobos provincija. Kitos provincijos irgi svarstė, kaip veiksmingiau švarinti orą, pertvarkyti labiausiai teršiančią pramonę ir naudoti daugiau biokuro. Tik Alberto provincijos vadovas Ed Stelmach pareiškė, kad Alberta negali priimti jokių išpareigojimų iki 2020 m., nes nuo naftos ir dujų gavybos priklauso Kanados ekonomika. Ontario provincijos vadovas planuoja surengti mokslininkų ir gamtos augininkų seminarą ir apsvarstyti su jais taršos mažinimo būdus ir tikėtinus tempus. Pokalbyje taip pat buvo aptarta miškų, vandenų apsauga. Kita sesija vyks liepos mėn. Kvebeko mieste.

Ministeris pirmininkas S. Harper paskelbė, kad vyriausybė priima komisijos ir jos vadovo J. Manley parengtas rekomendacijas dėl Kanados misijos Afganistane. Komisija siūlo, kad Kanados karių misija Afganistane būtų pratęsta, jei kitos NATO valstybės prisidės žvalgybiniais lėktuvais ir bent 1,000 karių Kandahare. Vyriausybė pasiruošusi, kaip ir buvo žadėta, šį klausimą svarstyti parlamente balsuojant.

Pirmoji Euro-Kanados sveikatos apklausa parodė, kad sveikatos apsaugos srityje Kanada gerokai atsilieka nuo daugelio Europos valstybių. Apklausoje surinkusi 550 iš 1000 galimų taškų, tarp 29 dalyvių Kanada atsidūrė 23 vietoje. Kanada pirmąją pagal širdies ir vėžio ligų gydymo rezultatus, bet atsilieka pacientų laukimo, medicinos paslaugų įvairovės, naujų vaistų prieinamumo, diagnostikos, pacientų teisių srityse. Pirmąją Austrija, Olandija, Prancūzija, Šveicarija, Vokietija. Kanada įvertinta geriau nei Lenkija ar Latvija, bet surinko mažiau taškų nei D. Britanija, Čekija, Ispanija ar Estija. Tyrimus atliko nepriklausomas švedų tyrinėtojas. Tyrimo autoriai padarė išvadą, kad sistema, panaši į Kanados, nėra palanki pacientams ir mažiau veiksminga. Studija parodė, kad sveikatos apsaugai Kanada išleidžia daugiau pinigų nei kitos apklausos dalyvės, bet rezultatai neatitinka idėjų

lėšų. Vadinamojoje *Bang for bucks* skiltyje – Kanada pas-kutinė.

Br. Kolumbijos atstovė senate, liberalų partijos narė M. Jaffer ir jos sūnus, abu advokatai, įtariamai nesąžiningumu, atliekant katalikų misijos užsakymą. Jie abu kaltinami paėmę per dideles sumas už atliktą darbą – jos siekia 6 mln. dol. Advokatai pateiktose sąskaitose nurodo dirbę po 30 val. per parą, daugiau kaip 50,000 priskaičiavę vien už mokėtinų sąskaitų parengimą. Su katalikų misija Jaffer ginčą išsprendė, atlyginusi neteisėtai paimtus pinigus. Tačiau nesąžiningos advokatės ir jos padėjėjo darbu susidomėjo advokatų sąjunga, kuri ruošiasi svarstyti šį atvejį. Už piktnaudžiavimą jai gali būti skiriama bauda ar pašalinimas iš advokatų sąjungos. Senate M. Jaffer yra nuo 2001 m., paskirta tuometinio ministerio pirmininko J. Chretien. Ji yra kalbų, žmogaus teisių gynimo, ekonomikos komisijų narė.

Kanada JAV Boeing ir Lockheed Martin aviacinės technikos gamintojoms užsakė pagaminti karinių sunkiasvorių lėktuvų už 3.4 bln. dol. Viena šio užsakymų sąlygų – dalis lėšų turi būti investuota Kanadoje. Abi verslo lošės numato panaudoti 660 mln. darbams pagal sutartis Kvebeko ir Ontario provincijose. Čia bus gaminamos metalo ruošiniai bei kitos surenkamosios dalys.

Halifax mieste uždarymas seniausias Kanados knygynas. Jis savo veiklą pradėjo 1839 metais, išgyveno du pasaulinius karus ir kitokių sunkių permąnų. Tačiau dabartiniais laikais visame pasaulyje žinoma knygų parduotuvė *Book Room* nebegali įveikti konkurencijos, kurią sukelia centralizuoti dideli modernūs knygynai.

Kanadoje steigiamą pirmąją mokyklą tik juodųjų vaikams. Toronto švietimo skyrius, afrikiečių kilmės tėvų ir moksleivių pageidavimu, nutarė 2009 metais atidaryti mokyklą tik šios kilmės vaikams. Daugiau kaip 40% tos kilmės moksleivių nebaigia aukštesniosios pakopos, vėliau daugelis tampa bedarbiais, smulkiais viešosios tvarkos pažeidėjais ar net nusikaltėliais. Tokiai mokyklai pritariančių tėvų ir mokytojų nuomone, vaikams mokymo programos turėtų būti pagrįstos afrokultūros ir istorijos žiniomis. Tai ugdytų saviraišką ir asmenybės suvokimą. Šios mokyklos priešininkai mano, kad tai žingsnis atgal į segregaciją. Mokykla veiks trejus metus. SK

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING PRIEŠSEZONINIS ORO ŠILDYMO SISTEMŲ

PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

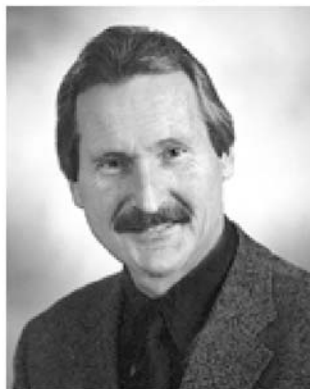
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981”

**PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!**

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

GYVENTOJŲ SKAIČIUS

Statistikos departamentu duomenimis, 2006 m. pabaigoje Lietuvoje gyveno 3,384,900 žmonių, o praėjusių metų pabaigoje – 3,366,100. Tuo metu 2000 m. pabaigoje Lietuvoje buvo 3,487,000 gyventojų. 2007 m. vienam tūkstančiui gyventojų teko 9.5 gimusiųjų ir 13.5 mirusiųjų (natūrali gyventojų kaita buvo minus 4). 2006 ir 2000 m. šie rodikliai atitinkamai buvo 9.2 ir 13.2 gimusiųjų bei 9.8 ir 11.1 mirusiųjų. Gyventojų kaitos rodiklis atitinkamai buvo minus 4 ir minus 1.3 vienam tūkstančiui gyventojų. Pagal gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis, pernai iš Lietuvos emigravo 13,800 gyventojų, 1200 daugiau negu 2006 m. Tačiau padidėjo į Lietuvą grįžtančių žmonių skaičius. Pernai 1,000 gyventojų teko 6.8 santuokos ir 3.3 ištuokos. 2006 m. šie rodikliai atitinkamai buvo 6.3 ir 3.3, 2000 m. – 4.8 ir 3.1.

KUR SAUGIAU?

Policijos įstaigų statistika rodo, kad saugiausia gyventi Kretingos, Skuodo ir Švenčionių rajonuose – pernai jose buvo užregistruotas mažiausias nusikalstamų veikų skaičius, tenkantis 100,000 gyventojų. Po tų trijų seka Mažeikių rajonas (923 nusikalstamos veikos), Birštono savivaldybė (932), Rietavo savivaldybė (951), Molėtų (960) ir Kelmės rajonas (982). 2007 m. Lietuvoje buvo užregistruotos 73,776 nusikalstamos veikos, t. y. 10.2% mažiau negu 2006 m. Pernai Lietuvoje buvo užregistruota nusikaltimų beveik tiek pat, kiek buvo prieš dešimtmetį. Policininkai teigia, kad pernai nusikaltimų išaiškino daugiau – 2007 m. ištyrimas padidėjo iki 44.5% (2005 m. – 41.9%). Nužudymų (100,000-iui gyventojų) daugiausia užregistruota Panevėžio apskrityje, mažiausiai – Tauragės apskrityje, šalies vidurkis – 7.7. Automobilių vagysčių 100,000 gyventojų daugiausia užregistruota Vilniaus apskrityje (110.3), mažiausiai – Telšių apskrityje (35.1), šalies vidurkis – 74.2. Plėšimų daugiausia užregistruota Vilniaus apskrityje (180.4), mažiausiai Tauragės apskrityje (40.6), šalies vidurkis – 111.8.

APKALTINO KOLABORANTUS

Sausio 25 d. Kauno apygardos teismas už talkininkavimą sovietų okupacinei valdžiai vykdant lietuvių genocidą kaltu pripažino Alytaus rajono gyventoją, 77 m. Jurgį Navicką. Jis nu- teistas kalėti pataisos na-

muose 8 metus. Kitas teisiamasis, 76 metų Jonas Juškauskas pripažintas kaip negalintis atlikti bausmės – dėl psichinės būklės jam paskirtas priverčiamas gydymas ir paskirtas ambulatorinis stebėjimas. Senyvo amžiaus Lazdijų rajono gyventojai buvo kaltinami 1949-1952 metais Lazdijų rajone nužudę penkis Lietuvos partizanus ir du jų rėmėjus. J. Navickas ir J. Juškauskas buvo teisiami už vykdymą bei pagalbą vykdant genocidą prieš pasipriešinimo sovietų okupacinei valdžiai dalyvius – Lietuvos partizanus Juozą Gaidį, Algimantą Kaminską, Juozą Gudeliauską, Juozą Krivicką, Joną Jutkevičių ir partizanų rėmėjus Joną Radišauską bei Moniką Radišauskaitę. Ikiteisminio tyrimo metu nustatyta, jog abu kaltinamieji, būdami Lietuvos SSR Saugumo ministerijos (MGB) agentaismogiškai, tyčia vykdė sovietų okupacinės valdžios pagrindinį tikslą – fiziškai sunaikinti Lietuvos partizanus. Šį nusikaltimą tyrė Lazdijų rajono apylinkės prokuratūra. J. Juškauskas anksčiau pats buvo Lietuvos partizanu, tačiau sovietai paėmė jį nelaisvėn ir užverbo. J. Navickas pasipriešinimo dalyviu niekada nebuvo. J. Navickas teisinosi, kad to meto Lietuvoje nebuvo uždario, buvo sunku gyventi, ir tokiu būdu jis užsidirbdavo pragyvenimui. J. Juškauskas sakė, kad buvo priverstas dirbti kartu su sovietais – jis buvo nufotografuotas prie nužudytų partizanų su ginklu ir taip šantažuotas. Jam buvo pagrasinta, kad jei nedirbs su MGB, jį ištiks kovos draugų likimas.

ĮLEIDŽIA PAUKŠTIENĄ

Nuo vasario 1 d. Europos komisija nebepratęsė 2 mėnesius galiojusio draudimo iš paukščių gripo židinių Lenkijoje išvežti paukšties gaminius ir gyvus paukščius. Tą dieną taip pat savo darbą baigė Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (VMVT) judamosios patikros grupė. Lietuva, 2007 m. gruodžio 1 sužinojusi apie aptiktą paukščių gripą kaimyninėje šalyje, uždraudė bet kokios paukštiesios įvežimą iš Lenkijos. Tačiau Lietuva gavo EK paraginimą laikytis Bendrijoje nustatytos tvarkos ir neleisti įvežti šios produkcijos tik iš užkrėstų regionų. Per gruodį iš 363 patikrintų krovinių 61 buvo grąžintas, per sausio mėnesį iš 428 krovinių grąžinti vos 11. Dėl ypač griežtos kontrolės į Lietuvą draudimo laikotarpiu pateko vos 20% viso ankstesnio kiekio lenkiškos paukštiesios. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Žurnalistų veikla

Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba, vadovaujama Edvardo Šulaičio, posėdžiavo Čikagoje 2007 m. gruodžio 15 d. išdininko Jono Tamulaičio namuose. Penki valdybos nariai čia aptarė organizacijos veiklą, ieškojo būdų, kaip ją pagyventi, parengė išsiuntimui naująją sąjungos leidinio *Mūsų pasaulyje* numerį (nr. 2/9).

Po ilgesnės pertraukos, atnaujinus šio žiniaraščio leidybą, pirmasis jo numeris pasirodė 2007 m. birželį. *Mūsų pasaulyje* nutarta leisti dukart per metus (birželio ir gruodžio mėn.), leidinį redaguoja Lietuvių ŽS valdybos

Lietuvių žurnalistų sąjungos valdybos nariai: (sėdi) išdininkas Jonas Tamulaitis (kairėje), pirmininkas Edvardas Šulaitis, (stovi) vicepirmininkas narystei Laurynas R. Misevičius

vicepirmininkė informacijai Vaiva Ragauskaitė. Naujaisiam numeryje rašoma apie Lietuvių ŽS stipendijų teikimą pažangiausiems Vilniaus universiteto žurnalistikos studentams, siūlomas pasikalbėjimas su 2007 m. JAV Lie-

tuvių bendruomenės Kultūros tarybos žurnalisto premijos laureatu Aleksu Vitkumi, prisimenami mirę organizacijos nariai, pateikiama išeivijos bei Lietuvos žiniasklaidos naujienų. Leidinys paštu siunčiamas visiems Lietuvių ŽS nariams ir JAV LB apylinkių vadovams.

Norintys gauti *Mūsų pasaulyje* elektroniniu paštu, gali rašyti adresu LietuviuZS@yahoo.com. Leidinio rengėjai laukia informacijų iš visų užsienio lietuvių žiniasklaidos priemonių.

Posėdžio metu buvo svarstyta galimybė atnaujinti Tarptautinio žurnalisto pažymėjimo rengimą, suaktyvinti bendradarbiavimą su Lietuvos žurnalistų sąjunga, pamėginti surengti JAV lietuvių žiniasklaidos bendradarbių susitikimą. Tokią pabendravimo popietę numatoma organizuoti balandžio 12 d. dienraščio *Draugas* redakcijoje.

Kitas Lietuvių ŽS valdybos posėdis numatytas telekonferencijos būdu vasario 18 d.

Dėmesio! Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba prašo atsilipti šiuos organizacijos narius ir pranešti savo naujus adresus: Jūrą Brazas, Vytautą Bražiūną, Romą Eidukevičių, Ritą Likanderytę, Stefą Tamoševičienę ir Algį Žukauską. Visų narių prašoma nepamiršti apie pasikeitusį adresą informuoti Lietuvių ŽS valdybą.

PASIKEITĖ IR LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SĄJUNGOS VALDYBOS ADRESAS korespondencijai paštu. Naujasis yra: Lithuanian Journalists Association, c/o Eugenia Misevičius, 37 Elliot Place, Edison, NJ 08817. Dėl narystės Lietuvių žurnalistų sąjungoje galima teirautis tel. 203 218-7847 arba el. paštu: LietuviuZS@yahoo.com. Į šią organizaciją priimami visi užsienio lietuvių žiniasklaidos bendradarbiai (nebūtinai profesionalūs žurnalistai). Nario mokestis – 5 dol. metams; norintys gauti žurnalisto pažymėjimą ("press card") už jo padarymą turi sumokėti dar 5 dol.

Visus užsienio lietuvių spaudos, radijo, TV ir elektroninės žiniasklaidos bendradarbius kviečiame įsijungti į Lietuvių ŽS veiklą! **Lietuvių ŽS valdybos inf.**

SKAITYTOJAI PASISAKO

ŠILUVOS JUBILIEJUS

KLK centro ir KLK vienybės skelbimas 2007 m. *Tėv. žiburių* nr. 49 (psl. 14) ir straipsnis (psl. 2) *Šiluvos jubiliejus* paliečia stipriai to vardo vienintelę Kanadoje (gal ir visoje Šiaurės Amerikoje) Šiluvos Marijos Bendriją ir jau 70 (2008 m. sausio 20 d.) sekmadienių uždara Šiluvos Marijos šventovę Kanados Londone, jos tikinčiuosius (ją išlaikyti pasiryžusius ir galinčius), antruose metuose didžiulės krizės, Londono vyskupijos taikiklyje (tik dėl tariamo pastato pataisomo struktūrinio saugumo trūkumo... ir/ar, kad jį tautinė parapija?)

Ar nereikalingas Londono Šiluvos Marijai visuotinis, visų ir iš visur, ta žymia proga dėmesys, neminint užtarimo, užsiminimo, maldų apeliacijų jos išlaikymui, tikinčiųjų neišsibastymui išeivijos nelietuviškos pakelės dykynėse, Londono vyskupijai galimai ją uždarant 2008-aisiais.

Kad teisingai būtų suprasta – tai ne pasigarsinimo "dėmesio" tikslu, bet paprasčiausiai Dievo Motinos užtarimo lietuviškai salelei prašant maldomis troškimas. Kitaip – Jubiliejus apleidžia vieną savo mažiausių, šiuo svarbiausiu "žūti ar būti" laiku.

Edmundas Petrauskas, London, Canada

Gerbiamieji,

Puikūs *T. Žiburiai!* Tik juos gavus, man traukia pirmiausia perskaityti pirmą puslapį. Č.S. įvairiausių temų mintys visada įdomios, aktualios, puikiai išdėstytos, vis siekiant naudingų tikslų. Mane ypatingai sužavėjo paskutiniame *TŽ* numeryje "Kur laisvė veda" – apie laisvės kovotojus. Ačiū, ir linkiu, kad dar ilgai turėtume progą skaityti Jūsų straipsnius.

H. Liaukus, Hamilton, ON

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON S.T.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844

Darbo 705-445-8143

Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Amerikos lietuvių tarybos pranešimu, gen. mjr. Jonas Algirdas Kronkaitis, buvęs Lietuvos kariuomenės vadas, bus garbės svečias ir pagrindinis kalbėtojas vasario 10, sekmadienį, 1 v.p.p. Vasario 16-osios Lietuvos nepriklausomybės minėjime Marijos gimnazijos salėje, Čikagoje. Šventėje dalyvaus muz. Edvinas Minkštimas, Tarptautinio Čiurlionio pianistų konkurso laureatas ir skambins M.K. Čiurlionio bei F. Liszto kūrinius. Šventę ruošia ir visus dalyvauti kviečia Amerikos lietuvių tarybos Čikagos skyrius, pirm. Evelina Oželienė. **Inf.**

ATSIŪSTA PAMINĖTI

ANICETAS SIMUTIS 60 METŲ LIETUVOS DIPLOMATINĖJE TARNYBOJE, 464 psl., kietais viršeliais. Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Ats. redaktorė Dalia Kuodytė; sudarytojai R. Morkvėnas ir L. V. Sruoginis. Tiražas 1000 egz. Kaina sutartinė.

DIE RAUTE, nr. 3 (2007), Lietuvos vokiečių kultūros ir žinių žurnalas, 24 psl. Red. Hardy Mett. Leidžia Lietuvos vokiečių draugija. Adresas: Dresdner Str. 13, 71229 Leonburg, Germany.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 55 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius2.50%
180 dienų indėlius2.50%
1 m. term. indėlius4.00%
2 m. term. indėlius4.00%
3 m. term. indėlius4.10%
4 m. term. indėlius4.20%
5 m. term. indėlius4.35%
RRSP ir RRIF
(Variable)1.00%
1 m. ind.4.00%
2 m. ind.4.00%
3 m. ind.4.10%
4 m. ind.4.20%
5 m. ind.4.35%

PASKOLAS

Asmeninės nuo8.50%
nekiln. turto 1 m.6.80%

• **Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

• **Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu**

**Seikite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca**

DĖMESIO INVESTUOTOJAMS!

PASKUTINĖ DIENA ĮDĖTI RRSP

ir sumažinti mokesčius

UŽ 2007 METUS - VASARIO 29 D.

**Už naujus RRSP indėlius TALKA papildomai pridės
PUŠĘ NUOŠIMČIO!**

TIEMS, KURIE NORĖS PASISKOLINTI -

SPECIALUS NUOŠIMTIS RRSP PASKOLOMS

*Dėl papildomos informacijos kreiptis į TALKOS raštinę
TALKOS valdyba*

LIETUVIAI PASAULYJE

Australija

A.a. Vytautas Karpavičius, 77 m., staiga mirė 2007 m. lapkričio 4 d. Sidney mieste. Velionis gimė 1930 m. lapkričio 5 d. Zarasuose. Augo kartu su vyresniu broliu Jurgiu ir seserimi Vale policijos valdininko šeimoje. Čia Vytautas baigė pradžios mokyklą. 1944 m. visa šeima pasitraukė į Vokietiją. Po karo Vytautas pradėjo lankyti lietuvių gimnaziją ir uoliai išitraukė į sportinį gyvenimą, ypač pamėgo stalo tenisą, tapdamas ir lietuvių jaunių čempionu Vokietijoje. 1949 m. Karpavičių šeima atvyko į Australiją. Atlikus darbo prievolę, šeima apsigyveno Sidney mieste. Vytautas, išlaikęs automobilio vairuotojo egzaminus, dirbo taksistu. Įsijungė į Sidney lietuvių sporto klubą “Kovas”, buvo vienas geriausių stalo teniso žaidėjų, nekartą tapdamas čempionu. Jis taipgi dalyvaudavo baltiečių bei australų sporto varžybose, dirbo “Kovo” klubo valdyboje, dažnai vadovaudamas sporto švenčių metu stalo teniso varžyboms. Lankė privačių detektyvų kursus, kuriuos baigęs pradėjo darbuotis detektyvu. Vėliau savo namuose įsteigė šios srities privačią įstaigą. Sukūręs lietuvišką šeimą, susilaukė sūnaus Edžio, kuris baigė farmaciją ir dirba vaistininku.

Britanija

Šiame krašte dirbantys naujieji imigrantai, tarp jų ir lietuviai, raginami išsiaiškinti, ar jie gauna jiems priklausantį nors minimalinį, valdžios nustatytą atlyginimą. Britų valdžia nori, kad nuo šių metų pradžios Lietuvių bendruomenė geriau susipažintų su darbą tvarkančiais įstatymais, nes esą yra darbavių, nepraleidžiančių progos išnaudoti nežinančius įstatymų darbininkus. Šiuo metu vyresniems nei 22 metų asmenims mažiausias atlyginimas yra 5.52 svarai valandai, 18-21 metų – 3.4 svaro. Nuo 2007 m. spalio mėn. atostogos padidėjo nuo 20 iki 24 dienų, o 2009 m. atostogos padidės iki 28 dienų. Britanijos darbo ministeris pažymėjo, kad nustatymas minimalaus privalomo atlyginimo gerina prastai apsaugotų darbuotojų darbo sąlygas, o atostogų laiko didinimas keičia krašte dirbančių žmonių gyvenimą.

Škotija

Čia mokyklinio amžiaus imigrantų vaikai kenčia dėl anglų kalbos mokytojų trūkumo, skelbia ELTA. Tokias išvadas galima susidaryti iš škotų profsąjungų pareiškimų, raginančių vietos valdžią daugiau domėtis Rytų

europiečių vaikų švietimu. Organizacijų atstovų teigimu, dėl lietuvių, lenkų, rumunų ir kitų Rytų europiečių antplūdžio pradėjo trūkti pasiruošusių mokytojų, galinčių mokyti vaikus, prastai kalbančius angliškai. Škotijos mokytojų sąjunga ragino daugiau pasamdyti vertėjų, galinčių vaikams padėti pamokų metu. Esą imigrantų vaikai noriai mokosi, tačiau jiems reikia padėti nugalėti anglų kalbos sunkumus. Škotijos lietuviams skirtą tinklalapio direktorius Mantas Rukuiža sako, kad iš vietinių lietuvių nuotaikų susidaro įspūdis, jog iš tikrųjų didelių problemų čia nėra, nors kartais pasitaiko keistų dalykų. Pvz., vienoje mokykloje lietuvis mokinukas verčiamas dainuoti ir kalbėti lenkiškai. Pasak M. Rukuižos, vien Glasgow ir Edinburgh apylinkėse gyvena apie 15000 lietuvių, iš jų tik trečdalis – naujieji ateiviai. Kiti lietuviai likę nuo karo laikų.

Gudija

Lietuvos ambasada Minske Gervėčių ir Pelesos lietuvių mokyklų mokiniams ir mokytojams Kalėdų eglutę surengė Lietuvos prezidentūroje. Pažangiausius mokinius į Lietuvą lydėjo pradinė klasių mokytojos ir Rimdžiūnų mokyklos direktorė Svetlana Lukšienė bei Pelesos lietuvių mokyklos direktoriaus pavaduotojas Jonas Matulevičius. Atvykusius iš Gudijos svečius priėmė prezidentas Valdas Adamkus ir žmona Alma Adamkienė. Prezidentas ir p. Adamkienė išklausė mokinių programų ir priėmė atvežtas dovanėles, o patys taipgi kalėdinėmis dovanėlėmis apdovanojo svečius. Mokiniai ir mokytojai buvo tiesiog sužavėti, bet, kaip rašoma *Lietuvių godose*, buvo ir jaudintasi, ypač jaudinosi pirmokės Erika Petrik ir Andriana Lukšaitė, antroakai Auksė Lukša ir Aleksandras Beliačis, kuriems reikėjo kalbėti ir deklamuoti.

Prieš Kalėdas Gardine vyko Gudijos tautinių kultūrų VII-asis šalies festivalis, kuriame dalyvavo ir Gudijos lietuvių ansambliai. “Gervėčių” klubo ansamblis dainavo lietuvių liaudies dainas *Oi, kad prijojo* ir *Lėk sakalėli*. Lydos lietuvių bendruomenės ansamblis “Rūta” padainavo *Giedu dainelę* ir *Klaidėdos berželiai*. Gardino lietuviams atstovavo Genovaitė Švedko, padainavusi lietuvių liaudies dainą *Dėkoju tau, mama*. Lietuviai įvertinti už geriausiai užlaikiusius tradiciją. Be lietuvių, festivalyje dalyvavo lenkai, ukrainiečiai, totoriai, čigonė, žydai, gudai. **JA**

PRANEŠIMAS TALKOS NARIAMS

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVO TALKA

**VALDYBA PRANEŠA, KAD 2007 METUS UŽBAIGĖ SĖKMINGAI
IR DALĮ PELNO SUGRAŽINO SAVO NARIAMS:**

- ➔ **TAUPYTOJAMS** išmokėjo **25% papildomų palūkanų** už visas santaupų palūkanas, įskaitant RRSP ir RRIF sąskaitose, prirašytas iki 2007 metų pabaigos
- ➔ **SKOLININKAMS** sugrąžino **13% palūkanų** už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki 2007 metų pabaigos
- ➔ **TAIP PAT PRIDĖTA** 2 “patronage shares” kiekvienam nariui – iš viso šėrų pridėta **\$80,450**

IŠ VISO GRAŽINTA IR PRIMOKĖTA NARIAMS 2007 m.

\$736,285

**SUGRAŽINTOS PALŪKANOS IR ĮMOKĖTI ŠĖRAI
YRA ĮRAŠYTI NARIŲ SĄSKAITOSE**

Sakmė apie nebaigtą skrydį ir viltį

S. KATKAUSKAITĖ

Lietuvių kino režisieriaus Arūno Matelio filmas *...Prieš parskrendant į žemę* beveik žaibiškai išgarsėjo pasaulyje, atnešdamas jo kūrėjams kone visus įmanomus apdovanojimus Europos kino festivaliuose. Bet neabejotinai, pats didžiausias ir svarbiausias – Amerikos direktorių gildijos apdovanojimas 2007 metais. Jam gauti buvo pasiūlytas 61 kandidatas – su garsiais vardais ir darbais. Garbingiausias kino kūryboje apdovanojimas buvo skirtas A. Mateliui – Lietuvos dokumentinio kino kūrėjui. Tai pirmasis mūsų tautietis, gavęs patį aukščiausiąjį įvertinimą kino mene.

Arūno Matelio kelias į kino pasaulį nebuvo tiesus. Pradėjęs matematikos studijas Vilniaus universitete, greitai suprato, kad jo nevilioja tikslųjų mokslų pasaulis. Pasukęs į Vilniaus muzikos ir teatro akademiją, teatro ir televizijos fakultetą ir jį baigęs, pradėjo kino kūrėjo karjerą. A. Matelis yra įsteigęs nepriklausomą studiją “Nominum”, dabar žinomas kaip filmų direktorius, režisierius, garso kūrėjas ir rašytojas, dalyvavęs kuriant kelias dešimtis filmų, gavęs nemažai apdovanojimų. Žiūrovai yra įsidėmėję jo pirmuosius dokumentinius filmus *Baltijos kelias, 10 minučių prieš Ikarą skrydį, Skrydis per Lietuvą* ir vėlesnius *Sekmadienis. Evangelija pagal liftininką Albertą* (2003), *Iš dar nebaigtų Jeruzalės pasakų* ir kt. Bet nė vienas neatnešė tokio žiūrovų ir kritikų palankumo bei apdovanojimų kaip paskutinis *...Prieš parskrendant į Žemę* (2005).

A. Matelis, filmo *...Prieš parskrendant į Žemę* direktorius, režisierius, scenarijaus autorius, pirmasis aukšto lygio kinomenininkas lietuvis

Vaikų tema jaudina mus visus, gal todėl, kad visi esame buvę vaikai, auginame juos, galvodami apie jų sėkmę ir gražią ateitį, pagaliau ir žmogiškoji prigimtis liepia saugoti patį trapiąsias žmogijos kūrinį. Todėl ir mažos valstybės kūrėjo filmas, įsimenančiais vaizdais papasakojęs apie skausmo ir išbandymų kelionę, kino pasaulyje, kur gausu naujoviškų ir tradicinių bandymų, kur nelengva ką nors nustebinti, buvo suprastas ir įvertintas. Neilgas – 52 min. pasakojimas apie leukemiją sergančius vaikus, Vilniaus universiteto vaikų ligoninės pacientus, patraukia jo kūrėjų jautriu dėmesiu pačiai tikroviškiausiai gyvenimo dramai ir jos herojams – mažamečiams kūdikiams, jau kiek vyresniems vaikams ir jų tėvams.

Filmo atsiradimą paskatino asmeninė A. Matelio patirtis ir susidūrimas su šia liga. Mažajai dukrai susirgus leukemija, kino režisieriui ir jo šeimai teko perrikiuoti savo darbus ir gyvenimą, kuriame tik viltis ir kantrybė padeda išgyventi. Kaip tvirtina pats režisierius, dukros liga sėkmingai buvo įveikta, bet patirtis ją slaugant neišdildomai įsirėžė į atmintį, vėliau tapo būsimio filmo idėja. Beveik metus režisierius su kamera ir be jos grįždavo į Vilniaus universiteto vaikų ligoninę, kur kiekviena diena matuojama ne valandomis, o procedūrų eiga, tyrimų rezultatais, ligos paūmėjimais ir pagerėjimais, atsisveikinimais ir vėl sugrįžimais. Filmavimo grupei teko nepastebimai jaugti į šį uždarą, ypatingą gyvenimą gyvenantį mikropasaulyje, prisijaukinti savo būsimus herojus ir ligoninės darbuotojus, prisitaikyti, kad filmavimas netrikdytų kasdieninio gyvenimo, o atskleistų jo sudėtingumą.

Filme pasakojama vieno berniuko Andriaus istorija. Pačiame pirmajame kadre matome – jam kerpami plaukai. Bet šis veiksmas ne naujos šukuosenos užgaida, tai žingsnis į ilgą ir sunkią kovą su klastinga liga, kuri pripažįsta tik savo logiką. Režisieriaus kamera subtiliai ir labai santūriai seka Andriaus, Manto, Martyno ir kitų žingsnius sunkioje kelionėje. Vaikai – nepaprastai gyvybingi, jie išmoksta prisitaikyti prie skausmo, ilgų ir kankinančių procedūrų, neskanaus, bet sveikatai reikalingo maisto, netgi prie vienvietės savo lovoje. Jie nemoka sentimentaliai pasakoti apie savo išgyvenimus, nesureikšmina jų, kaip dažnai linkę mes, suaugusieji. Ir tai veikia stipriau nei verksmu išreikštas skausmas, palieka nenusakomos kaltės jausmą dėl negalėjimo ką nors pakeisti ar padėti. Nelengva ir suaugusiųjų, dažniausiai tėvų, našta, gal todėl, kad jie geriau suvokia tikrovę, pavargsta nuo vidinės įtampos ir baimės, nuojautos, kad vaikai supranta ir jaučia daugiau nei parodo.

Šis filmas apie kovą su lemtimi, kaip sako filme kalbanti vaikų gydytoja, įsikūnijusia vienu neteisingu genu visoje jų grandinėje. Režisieriaus asmeninė patirtis, pagarba skausmui ir nevilties ašaroms apsaugo nuo perdėto jausmingumo ir sentimentalumo. Kamera taktiškai nusukama ar sustabdoma, kai jau nesuvaldomas skausmas atsispindi filmuojamų žmonių veiduose. O kartais gali pajusti, kad filmuotojai – ne tik stebėtojai, bet sunkios ir dažnai negailestingos tikrovės dalyviai... Asketiška aplinka, neretai savo įranga ir vidaus išvaizda primenanti kokią nors pramonės ar mokslo laboratoriją, kur viskas tikslinga, apgalvota ir nieko nereikalingo, kas netarnauja šios vietos paskirčiai – kovai su lemtinga liga...

Šitame uždarame gyvenime, kaip ir visur, kur yra vaikai, žaidžiama, išdykaujama, užsimezga draugystės, trapios ir trumpos, kur paprasčiausi norai – pavalgyti mėgstamo valgio atrodo tolima svajonė, kur netgi grožis matuojamas kitais matais... Kai filmuojamas berniukas pasakoja apie ligoninėje sutiktą mergaitę Karoliną, jis tyliai priduria: “Man nesvarbu, ar ji buvo su plaukais, ar be plaukų... Man vis tiek ji buvo graži...”

Filmavimo vieta – vaikų ligoninė – lemtingas

Filmas atliko dar vieną labai svarbią misiją, apie kurią jo kūrėjai, esu tikra, net negalvojo. Apkeliausi svarbiausius pasaulio dokumentinio kino festivalius ir surinkusi daug apdovanojimų, daugeliui svetimtausių A. Matelio kūryba padėjo atrasti Lietuvą kaip geografinį tašką ir susidomėjimą jos kultūra. Kartu filmo turinys ir jo kūrėjų darbas sužadino ne tik gailestį, bet ir veiksmingus atsiliepiamus. Olandų šeima, pasižiūrėjusi šį filmą, nutarė kalėdines dukros dovanas skirti sergantiems vaikams, kiti pasiryžo tapti donorais. Japonijos dailininkų grupė, pamačiusi kino filmą, savo lėšomis atvyko į Lietuvą, surengė vaikų ligoninės šalpai skirtų renginių. Patys apsilankė ligoninėje, mokė popierinių lankstinių, padarė ir padovanojo mažiesiems ligoniams tradicinius paukščius – vilties simbolius. Ir filmo kūrėjus grandinėje atjautos reakcija tikriausiai džiugina ne mažiau nei dar vienas apdovanojimas. Gera, kad Lietuva gali būti garsi ne tik krepšiniu, alumi ir išvykėlių gausumu.

Filmas – sakmė apie nebaigtą skrydį ir viltį, baigiasi dedikacija grįžusiems ir negrįžusiems į Žemę vaikams, kaip jaudinantis ir įsimintinas paminklas jų, jų tėvų tvirtybei ir dvasios giedrumui.

slenkstis tarp buvimo ir nebuvimo... Tie, kurie sėkmingai praėjo išbandymų kelią, sugrįžta pas tėvus, į šeimą, pas draugus. Kiti – išeina, ir kaip sako pats A. Matelis: “Aš galiu kalbėtis su jais, kaip kalbėčiausi su debesimis, vėju ar gėlėmis”. Jiems nebuvo lemta grįžti į Žemę...

Kino kūrėjų darbas, kuriant šį filmą, pasirenkant jo vaizdinę išraišką, turėjo būti nelengvas ir techniškas, ir psichologiškai. Kaip parodyti skausmą, viltį, abejones ir lūkesčius, kurie, galbūt, neišsipildys?! Filmas susideda iš spalvotų ir juodai baltų kadru, kartais nuotraukoje sustabdytų akimirkų. Spalvoti – kai dar yra vilties, kai užtenka jėgų ir energijos pakelti ligos užmestą našta. Juodai balti kadrai – skausmo, laukimo, baimės, nevilties... Ligoninės pastatas Vilniaus pakraštyje, toks vienišas ir lyg tikrai pasiklydęs tarp vėjuoto dangaus ir žemės, tarsi atskira sala, pro kurią slenka metų laikai, mažai

kuo pakeisdami šių namų gyventojų dienas... Žemė, kurią prisimena ar sapnuoja, atrodo tuščia, nejauki ir, žiūrint tik iš antrojo ar trečiojo namo aukšto langų, tokia tolima...

Ekrane stambiu planu rodomi veidai, akys, kartais tik prie lašelinės prijungta ranka, nuo cheminės terapijos žaizdota burna, sutrūkinėjusi oda. Nejaukiuose lyg požeminė Hado (mitinio mirties dievo) karalystė ligoninės rūsiuose atvežami iš palatos maži čiūžiniai pasako be žodžių apie baigtį ... Pratešti ar neretai nutraukti kino kadrai ir nuotraukos dėliojamos kaip didelio skausmo, lūkesčių, sielvarto ir

Andrius – vienas iš pagrindinių A. Matelio kino filmo *...Prieš parskrendant į Žemę* veikėjų

begininės vilties dėlionė. Autorinio teksto ar paaiškinimų nėra – tik klausimai – atsakymai, pokalbių nuotrupos ir daugiau už viską pasakančios tylos momentai.

Bet čia, neišgražintame pasaulyje, yra daug atsidavimo, meilės, dažniausiai neišsakomos žodžiais, tik parodomos, atliekant įprastus slaugos darbus, stengiantis palengvinti skausmą, paguosti nevilties minutę, kada dar vienas išbandymas jau tampa nebepakeliamu. Šie labai tikri ir stiprūs jausmai tarsi priešprieša visai bejausmės įrangos apsupčiai, begaliniam procedūrų ratui, ligoninės darbuotojų kasdieniniam triūsui. Filmas apie lemtingus išbandymus – nelinksma, primenantis, kad visi turime mums skirtą našta, tik mažiesiems ją nešti būna daug sunkiau. Ir kartu viltingas – kai daug ko negali turėti, reikia džiaugtis mažais dalykais – padovanotu žaislu, galimybe be kliūčių suvaldyti televizoriaus perjungėją, paklaustyti ekrane draugų sveikinimo, tikėtis, kad rytoj skausmas bus mažesnis, galbūt pasiseks kaulo čiulpo operacija.... Tokia mažųjų filmo veikėjų trumpo gyvenimo patirtis, iš kurios galime pasimokyti.

Filmas atliko dar vieną labai svarbią misiją, apie kurią jo kūrėjai, esu tikra, net negalvojo. Apkeliausi svarbiausius pasaulio dokumentinio kino festivalius ir surinkusi daug apdovanojimų, daugeliui svetimtausių A. Matelio kūryba padėjo atrasti Lietuvą kaip geografinį tašką ir susidomėjimą jos kultūra. Kartu filmo turinys ir jo kūrėjų darbas sužadino ne tik gailestį, bet ir veiksmingus atsiliepiamus. Olandų šeima, pasižiūrėjusi šį filmą, nutarė kalėdines dukros dovanas skirti sergantiems vaikams, kiti pasiryžo tapti donorais. Japonijos dailininkų grupė, pamačiusi kino filmą, savo lėšomis atvyko į Lietuvą, surengė vaikų ligoninės šalpai skirtų renginių. Patys apsilankė ligoninėje, mokė popierinių lankstinių, padarė ir padovanojo mažiesiems ligoniams tradicinius paukščius – vilties simbolius. Ir filmo kūrėjus grandinėje atjautos reakcija tikriausiai džiugina ne mažiau nei dar vienas apdovanojimas. Gera, kad Lietuva gali būti garsi ne tik krepšiniu, alumi ir išvykėlių gausumu.

Filmas – sakmė apie nebaigtą skrydį ir viltį, baigiasi dedikacija grįžusiems ir negrįžusiems į Žemę vaikams, kaip jaudinantis ir įsimintinas paminklas jų, jų tėvų tvirtybei ir dvasios giedrumui.

Svarstymai

Prinokusios gudobelės uogos primena vaikystę... O gal senatvėje prisiminsiu tas nuostabias akimirkas ir prinokusias uogas...

Neišgvildentos problemos

Nulingavo besikeikianti jaunystė... Kodėl ji taip greit sudėvėjo savo sermėgą?

Myliu, kad nežinau...

Nežinome ateities... Gal ir todėl gyvenimas žavingas? Aš jį myliu...

Ar gali būti kitaip?

Apsisuko metų karuselė... Ji mums dosni... Ir kiekvienais metais vis dosnesnė ir dosnesnė... Ar gali būti kitaip?

Nelaukiama minutė

Užmerkiu akis... Spengianti tylą... Matau per perėją daug skubančių žmonių... Atmerkiu akis... Realybėje jie irgi skuba, bet kažkodėl nė vienas nelaukia tos akimirkos, kuomet nebebus kur skubėti?

Reda Kiselytė, Rokiškis

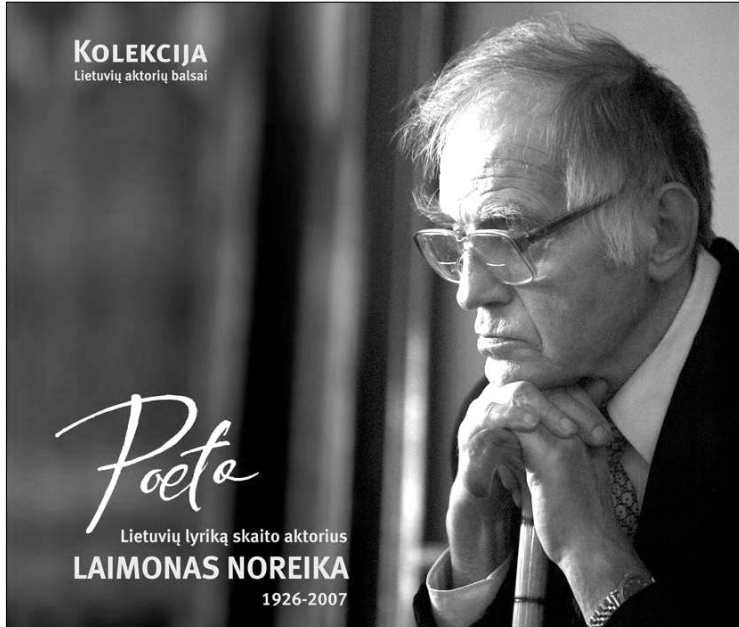
Kultūros paveldo projektas

Su Sigučio Jačeno pavarde siejamas ir šviečiamasis kultūros paveldo projektas – kompaktinių plokštelių kolekcijos “Lietuvių aktorių balsai” leidyba. Jį menininkas pradėjo įgyvendinti prieš porą metų. Pasak jo, mintis įamžinti aktorių balsus gimė savaime – spontaniškai. “Ruošiau leidybai šviesios atminties aktoriaus ir režisieriaus Sauliaus Mykoliaičio debiutinį autorinių dainų albumą ir pagalvojau, o kodėl gi neįamžinus kitų puikių lietuvių aktorių – skaitovų ir dainų kūrėjų – balsų, kodėl nesujungus jų į kolekciją, kad jie nepasimestų tarp gausiai leidžiamų ir besaikių reklamuojamų vienadienių kompaktinių plokštelių. Dažnai nugirdęs kaip tėvai džiaugiasi, kad mažamečiai vaikai puikiai kalba angliškai, noriu paklausti, o kaip jie kalba lietuviškai? Todėl sumanyta kolekcija – tai ne tik kūrybos įamžinimas, bet ir puiki pagalbinė priemonė šiandienos jaunimui (ir ne tik jam) klausyti ir mokytis gražios, taisyklingos lietuvių kalbos”.

Sigutis gyvenime vadovaujasi principu: kas kitas, jeigu ne aš. Todėl, dažnai imasi projektų, kurie kitiems būna menkai patrauklūs komercine ar gilesnio turinio prasme, todėl nėra orientuoti į žiūrovų – klausytojų masiškumą. Nuo studijų laikų pamilęs raiškų lietuvišką žodį, ieško bendraminčių menininkų inteligentijos tarpe ir randa, o paskutiniu metu aktoriai jau ir patys paskambina jam ir pasiūlo įrašyti skaitomą poeziją ar dainas.

Šiuo metu parengti ir išleisti septyni kolekcijos albumai: 2005 m. “**Nieko nepasakyta**” – aktoriaus ir režisieriaus **Sauliaus Mykoliaičio** (1966-2006) autorinės dainos, 2006 m. “**Tolimojo klajūno viltis**” – poeto **Pauliaus Širvio** lyriką skaito aktorius Petras Venslovas, muzikuoja prof. Pranciškus Narušis (klarnetas, saksofonas, birbynė), “**Poeta**” – lietuvių lyriką skaito aktorius **Laimonas Noreika** (1926-2007), 2007 m. “**Romansero**

bėgančiam laikui” – romantišnę poeziją skaito aktorė **Virginija Kochanskytė**, muzikuoja gitaristas **Saulius S. Lipčius**, “**Maironis. Lyrika**” – skaito **Laimonas Noreika**, “**Džonatanas Livingstonas Žuvėdra**”

– pasaulinio pripažinimo sulaukusią Ričardo Bacho alegorinę apysaką skaito aktorė **Doloresa Kazragytė**, muzikuoja džiaz pianistas – virtuožas **Saulius Šiaučiulis**, “**Gospodin moj – Vremia**” – tragiško likimo rusų poetės **Marinos Cvetajevos** gimimo sukakties proga jos poeziją originalo kalba skaito aktorė **Dalia-Rasa Jankauskaitė**, fortepijonu skambina prof. Birutė Vainiūnaitė. Kolekcija išlėto atranda savo klausytoją. S. Jačėnas vadina stebuklu tą faktą, kad jau prireikė papildomų pirmųjų kolekcijos albumų “**Nieko nepasakyta**” ir “**Poeta**” tiražų bei turi viltį, kad po truputį į Kolekciją atsiųs ir išeivijos Lietuva.

Artimiausiuose planuose nauji, saviti kolekcijos albumai: “**Svečias**” – aktoriaus Sauliaus Bareikio autorinės dainos, “**Mūsų sielos gyvens inkiluos...**” – aktorės Olitos Dautartaitės skaitoma Jono Strielkūno, Henriko Nagio, Liūnės Sutemos ir Bernardo Brazdžionio poezija bei Kristinos Kuprytės kankliavimai, o Dž. Griuelo “**Skudurinės Onutės pasakėles**” – bus aktorės Rūtos Staliliūnaitės do-

vanėlė mažiesiems. Planuojama, kad šiame albume, greta aktorės skaitomos pirmosios jos vaikystės knygos fragmentų, skambės dainų autorės ir atlikėjos Ilonos Papečkytės lopšinės. “Norėčiau, kad visą

kolekciją sudarytų bent 20 unikalių albumų, išleistų nedideliu, 1000 egzempliorių tiražu. Paskutinįjį, šešių CD rinkinį, žinomiausio lietuvių skaitovo – aktoriaus Laimono Noreikos (1926-2007) – įrašų Antologiją, tikiuosi parengti 2009 metams, kaip vertingą dovaną Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimui. Tai būtų palikimo ženklas, kaip mes vertinome ir bendromis visų pastangomis puoselėjome, populiarinome tai, ką vertingiausio visais laikais turėjome – gimtąją kalbą, literatūrą, garsiausius jos interpretatorius, kurių scena – ir visa Lietuva, ir lietuviškos salelės visame pasaulyje – sako Sigutis. – Žmogaus fizinis gyvenimas, deja, trumpas, tačiau balsai įrašyti į kompaktines plokšteles visada bus gyvoji atmintis ir istorinis dokumentas, su kuriuo galės susipažinti ir ateities kartos”. /Parengta pagal Laikas.net/. Norintieji įsigyti šiuos CD gali užsisakyti paskambinę į BalticCom tel.: 1 630 626 1262 (JAV) arba rašydami mums laišką vienu iš adresų: balticcom@vahoo.com arba 2224 Country Club Dr., Woodridge, IL 60517. **Inf.**

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Operos solistė Violeta Urmanavičiūtė-Urmana 2007 m. gruodžio 11 d. debiutavo Bavarijos valstybinėje operoje Muenchene Amelijos vaidmeniu Giuseppe Verdi operoje *Kaukių balius*. Ši opera Muenchene buvo pastatyta pagal originalų libretą: operos veiksmas vyksta Švedijos karaliaus rūmuose. Pasak V. Urmanos, operos pasaulyje Amelijos vaidmuo laikomas vienu sudėtingiausių ir aistringiausių, kurį G. Verdi yra sukūręs. Operoje yra dvi didelės Amelijos arijos, kurios laikomos kiekvienos primadonos išbandymui. Soprano partijos viršūnės atsisiskleidžia ir Amelijos duetuose su karaliumi Gustavu III, kuri jį myli būdama karaliaus geriausio draugo žmona. Amelijos vaidmuo reikalauja ir jautraus bei psichologiškai pagrįsto vaidybinio įsijautimo.

V. Urmanos vaidmenys yra įamžinti dviejose naujose kompaktinėse vaizdo plokštelėse – premjerinis G. Verdi operos *Aida* spektaklis įrašytas Milano “Teatro alla Scala” (2006), kur solistė atliko pagrindinį Aidos vaidmenį, ir Pietro Mascagni operos *Kaimo garbė (Cavalleria rusticana)* spektaklio įrašas Madrido karališkoje operoje (2007), kurioje Violeta atliko pagrindinį Santuzzos vaidmenį. 2008 metus solistė pradėjo rečitaliu Dreseno valstybinėje (Semper) operoje, vėliau dainuos Milane Lady Macbeth vaidmenį G. Verdi operoje *Macbeth*, o rudenį dainuos Ameliją Madrido karališkoje operoje. 2007 m. dainininkei buvo įteiktas Pasaulio intelektualinės nuosavybės organizacijos (WIPO) apdovanojimas, o jos gimtasis Marijampolės miestas jai suteikė Garbės pilietės titulą.

Lietuvos dailės muziejus išleido dailėtyrininkės Rasos Andriešaitytės-Žukienės monografiją *Akistatos. Dailininkas Vytautas Kazimieras Jonynas pasaulio meno keliuose*. Knygos sutikuvės Vilniaus paveikslų galerijoje įvyko 2007 m. gruodžio 14 dieną. Monografijoje visapusiškai įvertintas gausus dailininko palikimas: grafika, knygų iliustracijos, vitražai, skulptūros. Išsamiai apibūdinta jo sakralinė architektūra (1955-1983), 1946 m. Freiburge (Vokietija) jo įsteigta Dailės ir amatų mokykla. Rašoma apie V.K. Jonyno pripažinimą JAV.

Vienas iškiliausių XX š. lietuvių menininkų – V.K. Jonynas gimė Alytaus rajone, dailės mokėsi Kauno meno mokykloje, Adomo Varno tapybos ir Adomo Galdiko grafikos studijose. 1931 m. išvyko į Paryžių, kur įsigijo medžio raizinių, knygos meno, medžio skulptūros ir bal-

dų konstravimo specialybes. 1935 m. Paryžiuje surengė pirmąją savo parodą. Visą savo kūrybinį palikimą dailininkas padovanojo Lietuvai. Jo dalis 2007 m. buvo rodoma Radvilų rūmuose didžiulėje apžvalginėje dailininko gimimo šimtmečiui skirtoje parodoje.

Mokslinė ir praktinė konferencija Maironis ir dvasinis Lietuvos atgimimas buvo 2007 m. gruodžio 14 d. pradėtas ilgalaikis renginių ciklas “Lietuviai Sankt Peterburge”. Tuo buvo paminėtos kunigo, poeto, visuomenės veikėjo Maironio (Jono Mačiulio) 145-sios gimimo ir 75-sios mirties metinės. Konferencijos metu buvo norima aptarti Rusijos Sankt Peterburgo vaidmenį rengiant dvasininkus, išsamiau panagrinėti Maironio biografiją, patyrinėti Maironio poetinį palikimą ir XIX-XX š. sandūros religinės muzikos problemas. Tris dienas trukusioje konferencijoje dalyvavo Lietuvos ir Rusijos istorikai, filologai, muzikologai, Lietuvos kultūros ministerijos ir Bažnyčios atstovai. Konferencijos posėdžiai vyko Rusijos mokslų akademijos mokslo centre, Sankt Peterburgo valstybiniame universitete, Rusijos mokslų akademijos bibliotekoje.

Įvairiais istorijos tarpsniais Sankt Peterburge gyveno, mokėsi, dirbo ir kūrė daug Lietuvos kultūrai, mokslui ir tautiniam atgimimui nusipelnusių žmonių: dailininkas M.K. Čiurlionis, prezidentas Antanas Smetona, kalbininkai Kazimieras Būga, Jonas Basanavičius, muzikai Juozas Naujalis ir Kipras Petrauskas, dvasiškai Maironis, Kazimieras Jaunius, Juozas Tumas-Vaižgantas ir daugelis kitų. Miesto archyvuose, muziejuose, bibliotekose yra daug su liuanistika susijusių vertybių: Rusijos valstybinėje ir Rusijos mokslų akademijos bibliotekose gausu archyvinių lietuviškų knygų, Sankt Peterburgo teatro bibliotekoje veikia atskiras XIX/XX š. lietuviškos dramaturgijos skyrius, Istorijos institutas turi sukaupęs didžiulį archyvą senųjų raštų, susijusių su Lietuvos didžiąja kunigaikštyste.

Iš Sankt Peterburge gyvenusių lietuvių ypač išsiskiria lietuvių literatūros klasikas Maironis. Jis čia praleido du dešimtmečius, čia mokėsi, apgynė disertaciją, rašė Lietuvos istorijos ir literatūros istorijos temomis, sukūrė didžiąją dalį savo eilėraščių. Jis Sankt Peterburgui nusipelnė įsteigdamas vieną pirmųjų Rusijoje sociologijos katedrą. Konferenciją *Maironis ir dvasinis Lietuvos atgimimas* rengė įvairios lietuvių ir rusų organizacijos. **GK**

Toronto lietuvių jaunimo šokių ansamblis “Gintaras” po pasirodymo Punske 2007 m. birželio 30 d. Lietuvių kultūros namuose. Vidury vadovas Romas Jonušonis Ntr. A. Pabedinsko

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 84 milijonus dolerių

MOKA UŽ: 90-179 d. term. ind.2.50% 180-364 d. term. ind.2.50% 1 metų term. indėlius3.00% 2 metų term. indėlius3.30% 3 metų term. indėlius3.35% 4 metų term. indėlius3.50% 5 metų term. indėlius3.60% 1 metų “cashable” GIC3.25% 1 metų GIC-met. palūk.3.75% 2 metų GIC-met. palūk.4.00% 3 metų GIC-met. palūk.4.25% 4 metų GIC-met. palūk.4.30% 5 metų GIC-met. palūk.4.40% RRSP, RRIF “Variable”2.50% RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. .4.40% RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. .4.50% RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. .4.60% RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. .4.70% RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. .4.75% Taupomąją sąskaitą0.75% Kasd. pal. čekių sąsk. iki ...0.75% Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.1.25% Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.3.00%	IMA UŽ: Asmenines paskolas nuo6.75% Sutarties paskolas nuo6.75% Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu 1 metų6.05% 2 metų6.30% 3 metų6.50% 4 metų6.55% 5 metų6.60% Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų ...5.75% Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas
---	---

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS “INTERAC-PLUS” KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba PRANEŠA,

kad 2007 metus užbaigė sėkmingai ir dalį pelno sugrąžino savo nariams:

- * taupytojams išmokėjo **30%** papildomų palūkanų už visas santaupų palūkanas, prirašytas iki 2007 metų pabaigos ir
- * skolininkams sugrąžino **15%** palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki 2007 metų pabaigos.

IŠ VISO GRAŽINTA NARIAMS \$796,700
Sugrąžintos palūkanos yra įrašytos narių taupomosiose sąskaitose

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos ‘PARAMOS’)
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3

Laima Slizauskas

pirkimo ir pardavimo atstovė

Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite. Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.

TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

Lietuviškas šašlykas

Atkelta iš 3-čio psl.

Šalyje buvusi partinė nomenklatūra nepasitraukė, savivaldos regimybei sudaryti prikūrpė naujų partijų (avėlių), kurių siekis – ne valstybė tvirtinti, rūpintis valstybė sudarantčia visuomene, o patogiai įsitaisyti valdžioje, naudotis valstybės loviu, iš politinio verslo turėti asmeninę ar klaną naudą. Pastarąjį teiginį akivaizdžiai liudija milijonieriai valdžioje ir varguoliai ne valdžioje, masiškas varguolių bėgimas į užsienį nuo juos išnaudojančios valdžios.

Anot norvegų politologo, tikra partija turėtų savo dėmesį telkti prie aiškiai išreikštos idėjos, o ne prie jos vedlio bei populistiniais šūkais maskuojamų interesų. O iš tikrųjų mūsų partijas kurpia vedliai, kurie valstybę kuriančios bei tvirtinančios idėjos neturi, turi tik asmeninius ar klaną interesus. Politologas atmeta kaltinimą piliečiams už jų pasyvumą rinkimuose ar balsavimą už naujas, savo veiksmams neparodžiusias jokių nuopelnų valstybei partijas. Pasyvieji piliečiai nedalyvauja rinkimuose, nes nemato esamos partijos aiškiai išreikštų pozityvių idėjų, o balsuojantieji už naujas partijas tikisi, kad ta naujoji partija gal turės tokias idėjas. Susidarius tokiai padėčiai, vaizdžiai tarant, “lietuviški šašlykai” yra beskoniai; jau keliolikti metai savivalda (demokratija) tėra jos regimybė, siekiamas valstybės valdymo stabilumas prilygsta sąstingui politinėje klampynėje. Valstybė dėl idėjų stokos ir interesų pertekliaus partijose yra aiškiai nesveika. Siekiančiųjų mokslo tarsi nestokojame, tačiau mokymo kokybė smunka, nes vykdoma kliša mokymo reforma (minimas politologas ją pavadino demokratijos katastrofa), liaudis skursta, nes saujelė milijonierių jos sąskaita tarpsta, pilietis ir valstybė nesijaučia saugiai, nes mato vidines ir išorines grėsmes: išvešėjusi korupcija visų lygių valdžiose, teisinis nihilizmas ir įteisinamas neteislingumas, žmogaus teisių ignoravimas neužtikrina piliečio saugumo valstybėje. Valstybės saugumo, Rusijos imperinių kėslų akivaizdaus demonstravimo akivaizdoje, neužtikrina gynybos silpninimas per karines pajėgas bei kontržvalgybą žlugdančias reformas. Ir visa tai turime dėl nerealizuojamų kilnių idėjų, kurioms iki šiol nei viena partija deramai neatstovauja.

Lietuva krikščioniška, tautinių pagrindų sukurta ir tuo pačiu pagrindų atkurta valstybė. Valstybė – tautos būstas, jos pilis. Valstybę sudaro piliečiai, kurie valstybę tautiniu pagrindu kuria, ją saugo, esant reikalui gina. Tik iš čia partijos turėtų rinktis idealus, kurių pagrindų kurti veiklos programas. Turime Tėvynės

sąjungos (TS) partiją, kuri neva puoselėja krikščioniškąjį, tautinį patriotinį, socialinį bei valstybingumo pradus, tačiau jie drungni, partijos programose pabrėžiami, neviešinami, todėl visuomenė tų idėjų neatpažįsta, jų esmės ir prasmės nesuvokia. O politinis flirtas su žemų interesų pagrindų veikiančia socialdemokratų partija TS tapatybę niveliuoja, minimus drungnus pradus galutinai atausina, todėl visuomenė dėl sutartinai priimamų žalingų sprendimų joje nemato opozicijos. Tautiška ir krikščioniška partija išvystyklų iki šiol nesugebėjo išsivaduoti, todėl joms galėtų me mūsų politinėje erdvėje skirti tik gerus linkėjimus ateičiai. Pasigilinę į kitų partijų programas, o ypač jų veiklą, matysime, kad – tai visuomenės reikmių neatitinkančių interesų partijos, kurios, nusitvėrusios vieną iš daugelio tikros ideologijos parametrų (tvarka, teisingumas, darbas, moterys, pensininkai, pilietiškumas, socialinė gerovė ir pan.), eina į rinkimus, pakliūna į seimą, kurį vietoj valstybę kuriančios ir tvirtinančios institucijos paverčia politiniu turgumi.

Labai svarbu visuomenei išaiškinti valstybei svarbių idėjų nuo jai nereikšmingų interesų skirtumą, nes interesai dažnai maskuojami idealais. Antai daugelis partijų prie jų pavadinimų pridėda žodelytį “demokratai” (socialdemokratai, liberaldemokratai, naujieji demokratai), tarsi demokratinėje valstybėje veikty ir nedemokratinės partijos. Pats žodis “demokratija” politiniuose debatuose vartojamas tarsi burtažodis. O jis turi labai gražų ir gerai suvokiamą lietuvišką atitikmenį – “savivalda”. Kai kas pačią savivaldą (demokratiją) laiko idealu, vertybe. Tačiau, jei nagrinėsime ją giliau, savivalda savyje jokių vertybių neturi, nes ji tėra valdymo būdas su mechanizmu jam realizuoti; vertybės yra visuomenėje, kuri vykdo savivaldą.

Negerai, kad mūsų savivalda ydinga, pasižymi net valstybiniam saugumui gresiančiais skandalais, tačiau ir iš blogų pavyzdžių imanoma mokytis, ką, regis, visuomenė pradeda suvokti. Kaip parodė mitingo 1987 metais prie A. Mickevičiaus paminklo šiųmetis minėjimas, visuomenė pradeda suprasti, kad valstybėje pasiekta riba prie prarajos valstybei, prie kurios tūnoti jau nevalia.

Nesinorėtų skaitytojo pakilti tryptioti norvegų politologo nupieštoje politinėje dykumoje, juolab ištisai pasikliauti tuo, ką jis pasakė žurnalistei, ko jis moko, nes pastangos šiandien iškepti norvegišką šašlyką Lietuvoje būtų bergždžios. Tačiau jo įžvalgos gali pasitarnauti kaip paskata

visuomenei atsikvošėti nuo politinio tūnojimo, pradėti veikti. Visuomenė, kuri politiškai tebėra neraštinga, kurią “mozės” neraštingais stengiasi išlaikyti, nes tokius lengva valdyti, savęs valdyti negėba, kitokios padėties ir negalėjo sulaukti. Laisvės ir nepriklausomybės atgavimas buvo tik prielaida rasti savivaldos daigams. Kai tik visuomenė suvoks, kad tikra savivalda eina iš apačios, o ne per apsišaukėlius “mozės”, išmoks kilnius idealus atskirti nuo žemų interesų, tuomet atras ir savąsias aveles, iš kurių iškeps “lietuvišką šašlyką”.

Taigi visuomenei reikia padėti, apsaugoti ją nuo netikrų pranašų, mokyti politinio raštingumo, išmokyti naudotis savivaldos mechanizmu. O tai – labiau ne politinių partijų, kurios, anot minimo politologo, beveidės, kuriomis ir mūsų visuomenė nepasitiki, bet visuomeninių organizacijų, vietos bendruomenių, visuomenei pažįstamų iškilių kultūros veikėjų bei dvasiškių, žiniasklaidos priedermė. Į pastarąją, kurią politologas pavadino atsistatydinusia, verta nors žvilgsniu atkreipti dėmesį.

Iš tikrųjų mūsų didžioji žiniasklaida yra labiausiai korumpuota, trumpai tarant, ne atsistatydinusi, o “mozių” nupirkta. Antai valdantieji ideologinei veiklai yra įsteigę Spaudos rėmimo fondą, tačiau jo vadovai, kaip rodo partitis, yra išpareigoję jokios paramos neteikti laikraščiui, propaguojančiam ne “jų” politinę liniją.

Kaip pavyzdį galima pateikti krikščioniškos minties, kultūros ir visuomenės laikraštį *XXI amžius*, kuris metai iš metų prašo paramos, tačiau nė cento iš fondo nėra gavęs. Valstybės laikraštis *Lietuvos aidas*, kuris nevengia valdančiųjų kritikos, skelbia tautiškos ideologijos patriotinius bei antiglobalistinius ir antikosmopolitinius rašinius, paramos ir neprašo, nes dėl minimų priežasčių žino, kad negaus. Maža to, partijos, pačios neturinčios ir nesistengiančios turėti žiniasklaidos priemonių visuomenę politinio raštingumo mokyti, tuo nors kokį prieskonį prie “lietuviško šašlyko” pridėti, drįsta panašius laikraščius ignoruoti ar net niekinti.

Nebe toli nauji rinkimai į seimą. Apleistuose Lietuvos politiniuose dirvonuose pasirodys seni ir nauji avėlių ir jų vedlių avinėlių pulkeliai. Politiniam Lietuvos stalui reikėtų lietuviško politinio šašlyko.

Ar visuomenė ieškos naujų avinėlių, ar paprašys senųjų tapti lietuviškesniais, netrukus matysime, tačiau sukrusti visuomenės samdytiems ir nesamdytiems politikams bei pačiai visuomenei pats metas. Tūnoti ir stebėti, kas išeis – nevalia.

Žemdirbiai, nepripažįstantys mašinų

Kanados amišai, visus darbus atliekantys arkliais

ZITA BILEVIČIŪTĖ

Iš pažįstamų sužinojau, kad amišų bendruomenė gyvena 100 kilometrų į vakarus nuo Toronto – St. Jacobs miestelio apylinkėse. Smalsumas paragino nuvykti ir su jais susipažinti.

Dar neprivažiavus Sent Džeikobso, akį patraukė keistos transporto priemonės – senovinės brikos, kinkytos žirgais. Vienoje jų sėdėjo vyriškas juodu fraku, užsimaukšlinęs juodą katiliuką, ir oriai atrodanti moteris, apsigaubusi juoda pelerina ir pasipuošusi juoda senoviška skrybėlaite. Vaizdas – tikrai įspūdingas.

Paklausiau aplinkinių – gal čia filmuojama? Pasirodo, ne. Tiesiog taip mėgsta atrodyti amišai. Sveiki atvykę į senovę.

St. Jacobs miestelis pasitiko dailiomis antikvarinėmis parduotuvėlėmis, jaukiomis kavinukėmis, išpuoselėta aplinka. Jis garsėja vietos ūkininkų turgavietėmis. Žemės ūkio produktai čia – ypač aukštos kokybės, užauginti natūraliu būdu, be cheminių trąšų ir pesticidų.

Suradau turizmo informacijos centrą, bet ten vyko remontas ir durys buvo užrakintos. Tačiau mus išgirdo darbininkai, įsileido į vidų ir pakvietė atsitiktinai užėjusį centro vadovą Delą Gindrichą. Iš Vokietijos kilęs, gerai vokiškai ir angliškai kalbantis vyras mielai sutiko papasakoti apie amišus, davė smulkų vietovės žemėlapių bei vertingą patarimą, kaip juos atpažinti ir surasti. Pasirodo, labai paprasta – amišų namų stogai bei siloso bokštai dažyti žalia spalva.

Iš tiesų aplink kaimelių su žaliastogiais nameliais – pilna. Vienų sodybos didesnės, kitų – mažesnės. Dėmesį patraukė keistos mažos būdelės prie įvažiuojamųjų kelių į kai kurias sodybas. Iš pradžių maniau, kad tai – lauko tualetai, bet kodėl prie kelio? O gal daržovių kioskeliai, bet kodėl tokie mažyčiai? Kilo noras užsukti į artimiausią sodybą ir išsiaiškinti.

Pirmoji pažintis su amišais. Būdelėje sėdintis simpatiškas juodaplaukis vyras prisistatė – Steve. Paklaususi būdelės paskirties, sužinojau, kad tai – speciali telefono būdelė. Kadangi amišai nesinaudoja mobiliaisiais telefonais, šioje būdelėje jie išklauso jiems paliktas žinutes.

Steve turi apie hektarą žemės, augina bulves, kukurūzus, pupas, kviečius, pomidorus, svogūnus ir kitokias daržoves. Užaugintą produkciją parduoda turguje, taip ir pragyvena. Žemę apdirba arkliais, nenaudoja traktorių. Nelygu lauko dydis, žemę dirba nuo vieno iki keturių pakinkytų arklių. O elektra? Jos nėra. Net ir XXI šimtmetį. Mat amišų religiniai įsitikinimai neleidžia naudotis elektra.

Namai šildomi malkomis. Žibalinės lempos – vietoj elektros lempučių. Pamirškite radiją ir televiziją. Šie išradimai amišams neeg-

zistuoja, kaip ir kompiuteriai ar mikrobangų krosnelės. Nėra šaldytuvų, šaldiklių. Šaldytuvą atstoja rūsys arba produktai nešami saugoti religinei bendruomenei nepriklausantiems kaimynams.

Amišai daugiausia maitinasi produktais, užaugintais savo ūkelyje. Pusryčiams valgo kiaušiniene su lašinukais, duoną, košę. Bet neatsisako ir bulvių, mėsos, elnienos, žuvies.

Gal šios bendruomenės nariams galima įsigyti bent jau lengvąjį automobilį? Pasirodo, irgi ne. Jie važinėja arkliais kinkytais vežimais. Jei yra būtinas reikalas, pavyzdžiui, nuvykti pas gydytoją, jie išsikviečia taksi. O kas

Amišų transporto priemonė – senovinės brikos, kinkytos žirgais

atsitiktų, jei Steve nusipirktų automobilį? “Būčiau pašalintas iš amišų bendruomenės, netekčiau visos bendruomenės paramos”, – pripažino vyras.

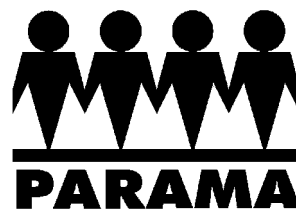
Amišai turi privačias mokyklas vaikams, už jas patys ir moka. Vien mano aplankytame regione gyvena apie 1200 amišų, yra 7 kaimo mokyklos. Steve, kaip ir dauguma amišų jaunuolių, sulaukęs 14 metų baigė 8 klases. O kas toliau – vidurinė mokykla, universitetas? Nieko panašaus. Berniukai lieka namuose, dirba žemę, iš tėvų perima žemdirbystės paslaptis. Mergaitės tampa puikiomis namų šeimininkėmis. Vedybos įmanomos tik tarp tų pačių įsitikinimų jaunuolių – kad jie galėtų tęsti prose- nelių tradicijas.

Pats Steve turi žmoną, kurią atsivežė iš Pensilvanijos valstijoje įsikūrusios amišų bendruomenės. Dukterį auginanti pora gyvena visiškai patenkinta, kiekvieną savaitgalį lankosi religiniuose amišų sambūriuose. Kadangi šventovės regione nėra, melstis renkamsi vis kito parapijiečio namuose. Susirenka nemažai – apie 100 žmonių. Kaip visi sutelpa, lieka neaišku.

Amišų gyvenamuose rajonuose klesti namudinių lovatiesių verslas. Nusprendžiau jas pamatyti. Maršrutas nuvedė į Milbanko kaimelyje įsikūrusią parduotuvėlę “Quilts Galore”. Išvertus pavadinimą į lietuvių kalbą – “Vatinių antklodžių gausa”. Maža krautuvėlė primena sandėlį ar muziejų.

Nukelta į 12-tą psl.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 150 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita
iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.40% už 30-89 d. term. indėlius
2.50% už 90-179 d. term. indėlius
2.50% už 180-269 d. term. ind.
2.50% už 270-364 d. term. ind.
3.00% už 1 m. term. indėlius
3.30% už 2 m. term. indėlius
3.40% už 3 m. term. indėlius
3.60% už 4 m. term. indėlius
3.60% už 5 m. term. indėlius
3.80% 1 m. “Cashable” GIC (min. \$75,000)
3.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.90% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.40% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.40% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75% RRSP & RRIF (variable)
4.40% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.50% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.70% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.80% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
5.00% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
3.00% už JAV dolerių 1 metų GIC
1.25% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo6.75%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nušimčiu
(fixed rate)
1 metų6.20%
2 metų6.10%
3 metų6.50%
4 metų6.60%
5 metų6.60%
- su keičiamu
nušimčiu5.75%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgage iki 100% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgage

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS

Pirmad., antrd. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.r.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPI: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 46 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.17 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.60 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.38 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Bilietai į Lietuvą 2007-2008

lapkr. 1, 2007 – bal. 30, 2008

\$675

gegužės 1 – birželio 26, 2008

\$900

oro uosto mokesčiai papildomai \$245
Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius
per Helsinki

Taip pat bilietai kitomis oro
linijomis ir į kitas šalis

Skambinkite Gabrielei
Pabrėžaitėi-Flores

O.b Orav Travel Inc.

5650 Yonge Street at Finch
Toronto, Ontario M2M 4G3

647-998-6405

Toll free 1-800 361-9487

Fax 416-221-4885

gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277

BDTWorldTravel

KOKIA MANO NAMO/
“CONDO” VERTĖ?

Mielai ir sąžiningai padarysiu
nemokamą įvertinimą be jokių
Jūsų įsipareigojimų.

SKAMBINKITE TIESIOG

TEODORUI

STANULIUI, B.A.

416-879-4937

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Artėjant Eurolygos varžybų TOP-16 rato burtų traukimui, Kauno “Žalgirio” krepšinio komanda gerina savo padėtį reguliariojo sezono varžybų B grupėje. Tryliktojo rato rungtynėse namuose kauniečiai rezultatu 88:75 nugalėjo Pirėjo “Olympiakos” (Graikija) klubą ir pralenkė jį varžybų lentelėje.

• Vilniaus “Lietuvos rytas” susigražino Eurolygos varžybų B grupės “sostą”. Tryliktojo rato rungtynėse vilniečiai namuose po atkaklios kovos rezultatu 71:63 nugalėjo Malagos “Unicaja” (Ispanija) klubą ir atsirevanšavo jam už nesėkmę 69:71 išvykoje.

• Triuškinančia nesėkme FIBA moterų Eurolygos krepšinio reguliariųjų sezoną baigė Vilniaus TEO komanda. Vilnietės išvykoje rezultatu 63:90 pralaimėjo Maskvos “Dinamo” (Rusija) komandai, kurias namie buvo įveikusios 78:72. Nepaisant nesėkmės, TEO krepšininkės žais atkrinamosiose varžybose.

• Lietuvos dviratininkė šiaulietė Vilma Rimšaitė Čilėje vykusiose pasaulio mažųjų dviračių tako (BMX) įvertinimo varžybose moterų elito grupėje užėmė trečiąją ir šeštąją vietas. V. Rimšaitė pelnė 17 įvertinimo taškų iš 24 galimų.

• Estijoje vykusiose tarptautinėse uždarų patalpų šau-

dymo iš lanko varžybose “Ilves Cup Indoor 2008” Lietuvos atstovas Vladas Šigauskas užėmė trečiąją vietą. V. Šigauskas nusileido tik suomiams M. Jarvenpaa ir J. Haavisto. Atrankos varžybose lietuvius buvo 11-as.

• Lietuvos futbolo čempionas “FBK Kaunas” sėkmingai įveikė Sandraugos taurės varžybų ketvirtbaigmės klišių. Kauniečiai rezultatu 2:1 privertė pasiduoti varžybų šeimininkų Sankt Peterburg “Zenit” klubo dublerių komandą ir iškovojo teisę po dvejų metų pertraukos žaisti pusiaubaigmėje.

• Rusijoje vykusių tarptautinių I. Podubno graikųromėnų imtynių varžybų svorio grupėje iki 120 kg Lietuvos atstovas Mindaugas Mizgaitis užėmė trečiąją vietą.

• Tarptautinės krepšinio dr-jos (FIBA) technikos komisija ieško būdų, kaip suvienodinti NBA krepšinio ir FIBA standartus. Ketinama padidinti atstumą nuo tritaškio linijos iki krepšio 50-ia centimetrų. Taip pat siūloma pakeisti trijų sekundžių zoną iš trapecijos į stačiakampio formos. Jei šie pakeitimai bus patvirtinti kovo mėnesį vyksiančiame FIBA Centrinio biuro posėdyje Pekinge, jie įsigalios nuo 2009 m. spalio 1 d. VP

Kalgario Vytauto Didžiojo lituanistinės mokyklos mokiniai kalėdinės eglutės šventėje. Stovi (iš k.): Romas Krivelis, Patrikas Labanauskas, Silvija Labanauskaitė, Iveta Milčiūtė, Kamilė Čepaitytė, Laura Vedegytė, Julija Blažytė, mokytoja ir mokyklos vedėja Ramunė Dainorienė. Viduryje sėdi (iš k.): Mantas Čepaitis, Karolis Plungys, Jonas Kumeliauskas, Lukas Lukšas, mokytoja Aida Labanauskienė. Pirmoje eilėje (iš k.): Robertas Krivelis, Justinas Tijūnėlis, Marius Dainora, Vilius Dainora

XIII-osios Tautinių šokių šventės padangėje

Organizacinis komitetas labai džiaugiasi, kad jau užsiregistravo per 1,000 šokių šventės dalyvių iš 34 grupių. Tikimės, kad žiūrovų bus dešimteriopai daugiau. Sulauksim šokėjų iš Lietuvos. Atvažiuoja grupė *Grandinėlė* iš Panevėžio. Šventėje šoks ir mūsų kaimynai kaliforniečiai iš San Francisco, atsiveždami grupę *Tiltas* ir *Jūra* iš San Diego. Maloniai nustebino užsiregistravę net trys šokių grupės iš Seattle, WA.

Atvyksta šokių grupės iš Hartford, Kansas, Omaha, Filadelfijos, Bostono, Klyvlando, Waukegan, Baltimore, Denver, Detroito, Durham ir Madison miestų. Nenuostabu, kad užsiregistravo net keturios grupės iš Čikagos. Atskris trys šokių grupės iš Kanados – *Gintaras*, *Atžalynas* ir *Gyvataras*. O Los Angeles mieste, per 150 LB “Spindulio” šokėjų jau repetuoja.

Šokių šventė įvyks 2008 m. liepos 6 d. Los Angeles, USC universiteto salėje. Prieš tai įvyks bent dvi generalinės repetacijos: penktadienį – liepos 4 d. viešbutyje ir šeštadienį – liepos 5 d. Galen Center. Šeštadienį

bus surengtas susipažinimo vakaras Hilton Universal viešbutyje. Sekmadienį po šventės visi kviečiami į iškilmingą pokylį viešbučio salėje.

Oficialusis šokių šventės viešbutis yra trijų žvaigždučių Hilton Universal Los Angeles/Universal City. Liko ribotas skaičius kambarių. Užsisakant kambarį, būtina pasakyti, kad priklausote “Lithuanian American Community”.

Neužmirškite apsilankyti naujai sukurtame tinklalapyje sokiusvente.com, kur skelbiama naujausia informacija. Ten pat netrukus galėsite įsigyti bilietus į šokių šventę. Bilietai bus platinami vasario mėnesį ir kai kuriose lietuviškose parapijose – Čikagoje (Pasaulio lietuvių centre ir Jaunimo centre), Klyvlande, Detroito, Bostone, Niujorke ir Los Angeles. Kreipkitės į tinklalapį www.sokiusvente.com.

XIII-osios šokių šventės org. komiteto
Viešųjų ryšių su visuomene atstovė
Daina Kasputienė
ir korespondentė Žydra van der Sluys

- Būk kuklus su senesniu, mandagus su jaunesniu – ir priešai tave pagirs.
- Būsi nuolaidus visiems – ir kiaulės ant sprando atsisės.
- Būsi geruoju su tėvais - pasidžiaugsi paklusniais vaikais.
- Dabok sveikatą jaunatvėje, o garbę senatvėje. (V. Krėvė-Mickevičius)

Lietuvių slaugos namai
“Labdara”
maloniai praneša, kad turi naują administratorių
ERIC HARELA,
kuris pradėjo eiti šias pareigas
nuo š.m. sausio 2 d.

Jis dirbo pensininkų namų administratoriumi nuo 1978 m. ir slaugos namų srityje nuo 1993 m.

Buvęs Toronto suomių pensininkų centro vykdomasis direktorius; jis supranta ir remia lietuviškos kultūros ir aplinkos išlaikymo “Labdaroje” svarbą.

Eric kviečia lietuvius ateiti į talką savanoriškai veiklai padėti sukurti malonią lietuvišką aplinką “Labdaros” gyventojams.

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2008 m. sausio 30 d. ir vasario 13 d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2008 m. sausio 30 d. ir vasario 13 d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300* COUPON **\$300***
3 off for 1 parcel **3 off**
* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

Žemdirbiai...

Atkelta iš 11-to psl.

Savininkė Eileen Jantzi paaiškino, kad jai dirba 80 aplinkinių kaimų siuvėjų. Ji darbininkes aprūpina medžiagomis, o šios patiekia gatavus gaminius. Lovatiesės – elegantiškai puošnios ir išpūdingos, ypač turint galvoje, kad siuvinėjama tik rankomis. Kita kelionės stotelė – atoki sodyba. Joje triūsia namų šeimininkės, plaukus susukusios į kuodelius ir paslėpusios tinkleliu, apsivilkusios tradicine apranga – pusilgėmis namuose siutomis suknelėmis ir baltomis prijuostėmis.

Baigiantis kelionei, užsukau į amišų pakeles užėigą. Užsisiakiau tradicinių patiekalų – skrudintos vištienos, kopūstų, troškintų su grietine bei virtomis bulvėmis. O desertams tikrai nėra lygių – pyragas su rabarbarų ir kiaušinio trynių įdaru bei kitokie nepakartojamo skonio vaisių ir uogų pyragai.

Amišų bendrija – valstybėlė valstybėje, su savo įstatymais. Jei visi mūsų planetos gyventojai būtų tokie – tausojantys gamtą, atsisakantys šiuolaikinio gyvenimo patogumų, galbūt globalinio klimato atšilimo nebūtų. Tačiau ar normalu gyventi lyg viduramžiais? Amišams – taip. O kitiems jų gyvenimo būdas bent jau suteikia peno apmąstymams.

SKAUTŲ VEIKLA

• Skautų Mišios ir iškilminga sueiga – sekmadienį, vasario 10, Lietuvos kankinių šventovėje ir Anapilio salėje. Visi renkasi tvarkingai uniformuoti.

• Šiomet Kaziuko mugė įvyks sekmadienį, kovo 2, Priskėlimo parapijos patalpose. Tema – Lietuvos grybai. Visi vietiniai pasipuoš ir vaizduos skirtingus Lietuvoje randamus grybus – pvz., paukštytės – raudonikės, vilkiukai – lepšiai, skautės – musmirės, prit. sk. – kelmėnės, vyr. skautės – blizgutės, Birutės – baravykai, jūrų skautės – voveruškos ir jūrų skautai – mėslnukai. Skautininkai/ės ruoš savo loteriją. Jei kas turėtų laimikių paaugoti šiai loterijai, prašom atnešti į iškilmingą sueigą vasario 10 d.

• “Romuvos” stovykla – rugp. 3-9 d.d. Ši stovykla bus

rengiama tik mažesniems, nes skautai/ės ir vyresni važiuos į Tautinę stovyklą. Tėveliai, kurių vaikai dar ne skautų amžiaus ir norėtų padėti stovykloje arba virtuvėje, prašom pranešti Rūtai Lemon tel. 416 581-8838.

• Pranešam visiems, kurie planuoja keliauti į Tautinę stovyklą, kad bus sušauktas informacinis posėdis, kuriame bus perduota visa žinoma informacija ir visi reikalingi registracijos blankai. Skatiname visus dabar atnaujinti arba užsisakyti Kanados pasus, nes artėjant vasarai bus sunkiau. Stovykla prasidės šeštadienį, rugp. 9, ir baigsis antradienį, rugp. 19. Į Tautinę stovyklą veš bent vienas autobusas iš Toronto. Stovyklos kaina numatoma \$350 asmeniui. **Inf.**

III Lietuvos skautų suvažiavimo atstovai 1925 m.
Ntr. iš kn. *Skautai* (J. Kuprionis)

WATERSIDE DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

www.watersidedental.ca

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

JAUNIMO ŽODIS

Mūsų Vilnius. Piešinys Armino Žvirblio, Alytaus Putinų vidurinė mokykla

Lietuvos moksleiviai - vidutiniokai

Kas kelinti metai pasaulinė ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (OCCD) tikrina pasaulio moksleivių gamtos mokslų, matematikos žinias ir skaitymo įgūdžius. Paskutiniajame patikrinime dalyvavo 57 valstybės. Pačias geriausias žinias ir gebėjimą jas taikyti konkrečiame gyvenime parodė Hong Kongo, Pietų Korėjos, Taivano ir Suomijos moksleiviai, trečioje vietoje liko kanadiečiai.

Lietuvoje nepriklausomos atrankos būdu patikrinimui buvo pasirinkta 5,000 mokinių iš 197 lietuviškų ir rusiškų, lenkiškų bendrojo lavinimo bei profesinių mokyklų. Mūsų valstybės moksleiviams pagal gamtos mokslų, matematikos žinias ir skaitymo įgūdžius atiteko 32-30-30-32 vietos. Tad visose srityse, galima sakyti, jie pasirodė kaip vidutiniokai. Estai pasirodė geriau, latviai – taip pat.

Patikrinimo užduotys buvo gana įvairios. Viena iš matematikos užduočių – naudojantis žemėlapiu masteliu apskaičiuoti Antarktidos plotą. Gamtos mokslo egzamine reikėjo ne tik paaiškinti įvairius reiškinius, bet ir atpažinti problemas bei jas moksliškai analizuoti. Tarp skaitymo užduočių buvo ir gana netikėtų – atsakyti į klausimą apie šaldytuvo garantiją: ką reikia padaryti, kad ji galiotų, koks pagrindinis skirtumas tarp vienerių ir penkerių metų garantijos.

Lietuvos švietimo specialistai, aptardami šio patikrinimo rezultatus, pripažįsta akivaizdų atotrūkį tarp vadinamųjų žinių ir gyvenimo. Lietuvių moksleivių žinios geros, tačiau dažniausiai jos atskirtos nuo praktinio gyvenimo patirties, mokykla pernelyg akademiška. Akademinės žinios yra

svarbu, tačiau mūsų mokykla mažai moko kaip taikyti žinias realiame gyvenime, taip nusakė patikrinimo rezultatų pamokas švietimo ir mokslo viceministerė Virginija Būdienė. Ji pastebėjo, kad lietuviai moksleiviai akademinėmis žiniomis lenkia skandinavų moksleivius, tačiau taikomosios užduotys mūsų mokiniams beveik neįkandamos. Tai ne tik mokyklos, tai gilesnė ekonomikos problema. Mokyklų gamtos mokslų kabinetų įranga skurdi ir sena, nėra kaip atlikti sudėtingesnių laboratorinių darbų ir kitų mokomųjų užduočių. Mokytojai taip pat turėtų dažniau atnaujinti savo kvalifikaciją, dėstymo metodus. Moksleiviai nemokomi pastebėti ir nagrinėti problemų, siūlyti jų praktinių sprendimų būdus. Dar ne visi vadinamieji atnaujinti. Mokyklose per mažai informacinės technologijos įrangos.

Kitoje apklausoje buvo vertinta jaunesniųjų moksleivių skaitymo įgūdžiai. Patikrinimui pasirinkti ketvirtųjų klasių moksleiviai – tas tarpsnis, kai išmokstama skaityti ir imama mokytis. Šioje apklausoje Lietuvos ketvirtokai užėmė 21 vietą iš 45 vertinamųjų valstybių. 2001 m. Lietuva panašiai konkurse užėmė 7-ąją. Tai susimąstyti vertinantis ženklas. Vertintojų išvada: mergaitės skaito geriau. Visi skaito vienodai neblogai, bet nėra itin išsiskiriančių.

Lietuvos pedagogai tvirtina, kad skaitymas nėra vien mokymo metodikos problema, tai ekonominių ir socialinių permąstymų visuomenėje atspindys. Knyga jau nebėra didžiausia vertybė šeimoje, šeimos kultūrinis lygmuo, netgi didėjant materialinio gyvenimo gerovei, mažėja. Silpnėja tėvų įtaka ir dėmesys vaikų intelektualiniam vysty-

muisi. Vaikai pernelyg daug laiko praleidžia prie kompiuterių ar TV ekranų. Taip pat trūksta patrauklių knygų, ypač vidutinio mokyklinio amžiaus vaikams, nors vyriausybė ir kultūros ministerija skiria lėšų įvairioms skaitymo, leidybos programoms bei konkursams.

Gruodžio viduryje valstybė paskelbė 2008-uosius skaitymo metais, numatė skirti lėšų įvairioms leidyklų, bibliotekų programoms. Tai buvo paskelbta bendrame Kultūros ministerijos, Vilniaus valstybinės M. Mažvydo bibliotekos ir Švedijos karalystės ambasados renginyje, minint 100-ąsias Astridos Lindgren gimimo metines. Metų pabaigoje gera naujiena pradžugino žinomų pasaulyje labdaros veikėjų Bill ir Melindos Gates fondas (JAV). Jie skiria 35,7 mln. lt (15,2 JAVdol.) viešai interneto ryšių prieigai Lietuvos valstybės bibliotekose, ypač nuošalesnėse vietovėse. Tačiau bet kokios valstybinių įstaigų pastangos bus nereikšmingos, jei tėvai savo vaikams šeimoje neatvers patrauklaus knygų pasaulio, nemokys nuo pat mažens patirti skaitymo malonumo, potraukio knygai.

Palyginimui galima parašyti, kad šiose apklausoje Kanados moksleiviai pasirodė kaip vieni iš geriausių matematikoje, skaitymo ir mokslų pamokose. Albertos moksleiviai pasirodė aukščiau vidutinio lygio, Ontario, Kvebeko ir Br. Kolumbijos provincijų moksleivių žinios ir sugebėjimai prilygsta Kanados vidutiniui rezultatui. Pastebėta, kad berniukai geriau atliko konkrečias užduotis, bet mergaitės geriau suvokia visumą ir greičiau pastebi kylančias bendrąsias problemas. Jos taip pat geriau skaito tekstą.

Pagal Lietuvos spaudos pranešimus parengė – **SK**

P A D Ė K A

AŲA

ALGIS ŠEŠKUS

mirė 2007 m. gruodžio 8 d.,
52 metų amžiaus.
Paliko žmoną Laimą
(Beržinytę)
ir seserį Jūrą Šeškutę.

Velionis visą gyvenimą mėgo gamtą, joje rado gyvenimo prasmę, mėgo joje gyventi, ją fotografuoti ir džiaugtis jos grožiu. Būdamas jaunuolis įsijungė į skautų veiklą. Daugelį metų buvo Toronto Mindaugo draugovės narys, stovyklose vadovavo, buvo Ažuolo mokyklos instruktorius, skautas vytis ir akademikas. Turėjo daug patirties baidarių naudojime, keliaudavo plačiai, bet vis grįždavo į mylimą "Algonquin" parką. Jisai matė gamtos vertę visam jaunimui ir prie širdies jam buvo tradicinis skautavimas ir gamtamokslis. Todėl šeimos nutarimu a.a. Algio Šeškaus atminimui pagerbti surinktos aukos skiriamos steigimui naujo skautų vyčių būrelio, pavadinto Juozo Lukšos Daumanto sk. vyčių būreliu. Tikslas – lavinti skautišką jaunimą tradiciniais vadovavimo principais, bręsti ir lavintis gamtos "mokykloje" ir išlaikyti svarbiausius skautybės principus tarnauti Dievui, tėvynei ir artimui.

Šeima dėkoja aukų rinkėjoms M. Povilaitienei ir B. Kazlauskaitei už kantrybę ir įdėtą laiką renkant aukas laidotuvių metu. Dėkoja visiems geradariams, kurie matė vertę išlaikyti velionies norus bei principus. Aukojo: \$100 – P. Kuras, A.R. Jasinevičiai; \$80 – R.L. Kuliavai; \$60 – I.M. Sungailos, A.V. Lenauskai; \$50 – V. Jasinevičienė, L.V. Zubrickai, M.B. Kušlikis, B. Rovas, A.N. Simonavičiai, B. D. Augaitis, R. Beržinienė, S.R. Sapliai; \$40 – T. Senkevičius, D.D. Šablinskai, R.M. Rusinai; \$35 – T.B. Stanuliai; \$30 – D.R. Vorps, Z. Augaitienė; \$25 – D.T. Chornomaz, J. Zenkevičius, I. Tarydienė, A.B. Abromaitis, R.V. White, R.L. Grybai, D. Rocca, L.A. Stončius, Z. Bersėnas-Cers; \$20 – B. Tamulionis, S. Ficek, V. Girnius, V. Siminkevičienė, D.R. Puteriai, G. Laurinaitis, D.A. Pabedinskai, L. D. Simanavičius, V.P. Melnykai, P.B. Sapliai, V.K. Gapučiai, D. J. Didžbaliai, D. Juozapavičiūtė, P. Eskins, M. Trutiak, R. Trutiak, E. Simonavičienė, E. Kišonienė, D. Blynas, S. Dilienė, M. Szwarc; \$15 – H. Stirbys; \$10 – S.J. Andruliai. GS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

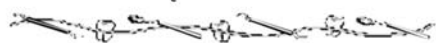
905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
Į Lietuvą, į šiltus kraštus, pramoginės,
maldininkų ir t.t.

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums
nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

MEDELIS CONSULTING el.paštas: travelwithal@rogers.com
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

AŲA

EUGENIJAI MUMM

mirus Vokietijoje,

jos sesutei ADELEI GEDMINIENEI reiškiamo
nuoširdžią užuojautą –

Rambyniečiai

AŲA

TEKLEI TIMMERMAN,

mylimai mamai mirus,

reiškiamo gilią užuojautą dukrai EMIKIAI,
sūnums ALGIUI, MARIJUI bei jų šeimoms –

Paula Skeivelas, Vera Bird

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDO AUKOS

Mažosios Lietuvos fondui auکوjo: Enciklopedijos rengimui: \$1,000 – Tautos fondas Kanadoje (iš viso \$43,250); \$500 – J. Linkunaitis (iš viso \$950), D. Vaidilienė (iš viso \$2,850); \$350 – Priskėlimo kredito kooperatyvas (iš viso \$6,950), J. Šimkus (iš viso \$550); \$250 – I. Adomavičienė (a.a. Ievos Andruškevičienės atminimui) (iš viso \$3,435), Č. Jonys (iš viso \$1,250), T. ir V. Sičiūnai (iš viso \$500); \$225 – A. Veselkienė (iš viso \$1,575); \$200 – A. Bumbulis (iš viso \$3,100); \$120 – B. Stundžia (iš viso \$485); \$100 – J. Gustainis (iš viso \$860), V. Kriškėnas (iš viso \$200), B. Lymantas (In memory of Anas Lymanas) (iš viso \$2,278), L. Matukas (iš viso \$550), F. Mockus (iš viso \$1,000), P. Sturm (iš viso \$700); \$50 – V. Baliūnienė (iš viso \$150), V. Butkys (iš viso \$250); \$25 L. Kunnapuu (iš viso \$395).

Karaliaučiaus krašto mokykloms: \$500 – Tautos fondas Kanadoje (iš viso \$43,250); \$300 – Išganytojo parapijos Moterų draugija (iš viso \$2,750); \$250 – D. Vaidilienė (iš viso \$2,850); \$200 – J. Linkunaitis (iš viso \$950); \$75 – L.

Matukas (iš viso \$550); \$50 – A. Bumbulis (iš viso \$3,100), V. Butkys (iš viso \$280), A. Masionienė (iš viso \$625), F. Mockus (iš viso \$1,000), E. Petrus (iš viso \$2,600); \$25 – A. Veselkienė (iš viso \$1,575).

Kitiems Fondo reikalams: \$1,500 – TALKA kooperatyvas (iš viso \$12,050); \$1,000 – Kanados lietuvių fondas (iš viso \$10,500); \$500 – Paramos kooperatyvas (iš viso \$5,100), \$500 E. ir G. Šernai (iš viso \$5,120); \$300 – S. ir J. Sendžikai (iš viso \$1,600), Toronto Lietuvių pensininkų klubas (iš viso \$4,300); \$250 – E. Kronas (iš viso \$750), D. Vaidilienė (iš viso \$2,850); \$200 – A. Margis, I. Meiklejohn (iš viso \$2,280); \$150 – V. Butkys (iš viso \$280), A. Laurinaitis (iš viso \$300); \$135 – A. Kassiolite (iš viso \$200); \$120 – prel. P. Gaida (iš viso \$2,320); \$100 – L. Balsienė (iš viso \$2,280); \$75 – L. Matukas (iš viso \$550); \$50 – V. Baliūnienė (iš viso \$150), E. Petrus (iš viso \$2,600).

Nuoširdžiai dėkojame visiems už paramą mūsų veiklai.

MLF Taryba

KESMINAS ART STUDIO

- ♦ Paminklai (granitas, bronzos, medis)
- ♦ Nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ Skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)
- ♦ Telefonas (905) 510-4707

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

AUKOJO
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$200 – F. Kantautas; \$100 – A. Jocas, F. Mockus; \$50 – dr. G. Murauskas; \$40 – J. Dabrowski, L. Barčauskas; \$30 – K. Rožanskas, M. Petronis, A. Latvaitis, V. Grabauskas, B. Valančius, J. Kvoščiauskas, J. Empakeris; \$20 – S. Danaitis, B. Prakapas, J. Strikas; \$15 – Z. Čečkauskas, M. Kupris, K. Kriščiokaitis, J. Šimkus; \$10 – P.T. Pargauskai, B. Simonaitienė, O. Krasauskas, P. Naginienis, A.A. Kilinskai, M. Šakalinis, V. Satkus, P. Masys, A. Ulba, M. Butrimas, R. Leparskas; \$5 – R. Bulovas, B. Rupšienė.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

\$175 – dr. J. Yčas; \$140 – V. P. Jankaičiai, dr. Č. Kuras; \$110 – A. Jocas, dr. R. Kriaučiūnas; \$100 – G.P. Breichmanai, A. Godelis, R. Kazlauskas, J.M. Astrauskai, B. Vyčinas, A. Šileika, D. Staškevičienė, A. Urbonas, L. Grabošas, J. Mačiulis, F. Povilauskas, F. Mockus, A. Battiston, J. Paliulis, A. Lukošius; \$90 – J. Dabrowski, D. Karosas, M. Rutkevičienė, A.V. Levišauskas, J. Gustainis, L. Urbonas, B. Sadauskas, O. Yurka, A. Beniušis, H. Liaukus, A. Prialgauskas, A.S. Staškevičius.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.

PRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo
ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Ambasadorius dr. V.A. Dambrava kalbės Vasario 16-osios minėjime Toronte

DR. VYTAUTAS ANTANAS DAMBRAVA, nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius, teisininkas, diplomatas, visuomenės veikėjas, žurnalistas ir rašytojas, gimė 1920 m. birželio 10 d. Babinavičiuose, dabartinėje

Gudijoje, lietuviškoje šeimoje. Baigė Utenos valstybinę gimnaziją 1939 m., Vilniaus universiteto teisių fakultetą 1943 m., Innsbrucko universitetą 1946 m. daktaro laipsniu, 1952 m. Columbia universitete dar išklaušė tarptautinę teisę. Be to, lankė muzikos mokyklą Vilniuje 1941-1944 ir aukštąją muzikos mokyklą Mozarteum Salzburge 1946-1948. Austrijoje mokytojo V. Krėvės-Mickevičiaus vardo gimnazijoje, redagavo žurnalą *Tėvynėn*. Reiškėsi ateitininkų ir

Lietuvių fronto bičiulių veikloje. Dirbo lietuvių ir estų UNRRA-IRO globojamų stovyklų komendantu.

Atvykęs į JAV, dirbo *Amerikos balso* lietuviškos programos redaktoriumi, *Draugo* korespondentu UNO posėdžiuose, *Voice of America* tarnautoju. Ėjo Tarptautinės laisvųjų žurnalistų federacijos Amerikos regiono gen. sekretoriaus pareigas, vėliau jos – pirmininko. Buvo Politinių studijų klubo Niujorke sekretorius. Tarnavo JAV informacijos agentūroje, vėliau Miuncheno radijo centre lietuviškos programos redaktorius, *Amerikos balso* Pietų Amerikos skyriaus produkcijos depart. viršininkas, Radijo programų (19 kalbų) vedėjas JAV viešųjų reikalų departamente Saigone, Vietname. Išlaikęs atitinkamus egzaminus, priimtas į JAV karjeros diplomatus. Šioje srityje dirbo Vokietijoje, Vietname, Bolivijoje, Meksikoje, Venesueloje, Argentinoje, Hondure, El Salvadore. Taipgi daugelyje kraštų dirbo JAV diplomatinės misijos nariu. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi dirbo Venesueloje, Ispanijoje, Kolumbijoje, Argentinoje, Brazilijoje, Maroke ir kt. Dalyvavo NATO viršūnių konferencijoje 1958 m., profesoriavo Saigono universiteto kalbų katedroje, skaitė modernaus radijo kursus Pietų Amerikos universitetuose.

Parašė ir paskelbė visą eilę literatūrinių kūrinių: *Kelyje į laisvę* (Vilniuje), *Vakar, šiandien, visuomet, Širdis – Lietuva* (red. V. Valiušaitis), *Septyni žodžiai* (trys laidos Venesueloje, keturios laidos ir viena CD Lietuvoje), *Viešojo diplomacija, Politika ir moralė, Teisingumo principai* (dvi laidos) ir kt. Visko trumpame rašinėlyje nesuminėsi. Sunku tik įsivaizduoti, kaip vienas žmogus galėjo tiek daug atlikti. Todėl nenuostabu, kad jo šakota veikla ir neeiliniai darbai įvertinti aukščiausiu lygiu. Pažymėtini: „Simono Bolivar“ prezidentinis aukščiausiosios klasės ordinas, įteiktas Venesuelos prezidento, „Francisco de Miranda“, pirmos klasės ordinas, įteiktas 1995 m. Venesuelos prezidento, „Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordino Komondoro didysis kryžius“, įteiktas Lietuvos prezidento, „San Gregorio Magno“ vardo ordinas, įteiktas popiežiaus Jono Pauliaus II, penki tarnybiniai JAV medaliai, Lietuvos kultūros tarybos garbės medalis už nuopelnus Lietuvos kultūrai, Lietuvos respublikos vyriausybės medalis už nuopelnus Lietuvos diplomatinėje tarnyboje ir daugelis kitų. **Inf.**

Švęsdami 90-ąją Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį, maloniai kviečiame visus dalyvauti

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS MINĖJIME

2008 m. vasario 17, sekmadienį, 4 v.p.p.

ANAPILIO DIDŽIOJOJE SALĖJE (2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON)

Dalyvaus ir kalbės ambasadorius **dr. VYTAUTAS ANTANAS DAMBRAVA**
ir Lietuvos ambasadorė Kanadoje **GINTĖ DAMUŠYTĖ**

Programos atlikėjai: HIMNAI – Daiva Paškauskaitė, pianistė Ilona Damašiūtė-Beres, smuikininkas Atis Bankas; KLASIKINIS ŠOKIS – Sima Jonušaitė ir Ichtiandras Urniežius; Toronto lietuvių tautinių šokių grupė „Atžalynas“

Rengia KLB Toronto apylinkės valdyba

PADEDA JUMS TAUPYTI PENSIJAI

RSP 3 metams – 4.70%
5 metams – 5.00%

Jeį trūksta santaupų, PARAMA mielai suteiks paskolą
labai palankiomis sąlygomis!

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W. 416 207-9239 • 1573 Bloor St.W. 416 532-1149

www.parama.ca

“PARAMA” MALONIAI PRANEŠA,

kad užbaigus 2007 metus su geru pelnu,
valdyba išmokėjo savo nariams

\$1,324,000

KAIP PAPILDOMŲ PALŪKANŲ TAUPYTOJAMS AR
SUGRAŽINTŲ PALŪKANŲ SKOLININKAMS

PARAMA savo nariams išmokėjo

Už 2006 metus: \$1,178,910

Už 2005 metus: \$1,126,436

Sparčiai augančių aktyvų dėka, PARAMA galėjo vėl padidinti
kapitalą, kuris užtikrins tolesnę pažangą ir kooperatyvo finansinį pajėgumą.
Pinigai tiesiog pervesti į einamas narių sąskaitas 2008 m. sausio 29 d.

“PARAMA” RŪPINASI SAVO NARIAIS

VALDYBA

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI. Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

ŠILUVOS 400 METŲ

jubiliejaus kelionė į Lietuvą

2008 m. rugsėjo 4-18 d.d.

APLANKANT Vilnių, Trakus, Druskininkus, Kauną,
Kernavę, Šiluvą, Palangą, Neringą, Klaipėdą,
Kretingą, Kryžių kalną, Šiaulius, Punkską,

Kaina \$3,879* asmeniui

(gyvenant kambaryje dviese)

*Į kainą įskačiuotas skrydis, viešbučiai, autobusas,
ekskursijos, maitinimas (2 kartus per dieną), gidai...

Dėl informacijos ir registracijos skambinti

ASTRAI tel. 416 473-9020

TORONTO

Anapilio žinios

• Praeitą sekmadienį, vasario 3, gražiai praėjo parapijos metinis susirinkimas. Buvo perkinti įvairių tarybos sekcijų nariai, susipažinta su dabartine parapijos pastatų padėtimi ir Šiluvos Marijos 400 m. iškilmėmis Kanadoje.

• Sausio 30, trečiadienį, iš Šv. Klaros Asyžietės italų šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Vincenzo Saccoccia, 58 m. amžiaus, vyras mūsų buvusios parapijietės Virginijos Zenkevičiūtės.

• Sausio 31, ketvirtadienį, iš Šv. Dimitrijaus ukrainiečių šventovės palaidota a.a. Katie Kulbaba, motina mūsų parapijiečio Tado Chornomaz.

• Šiomet parapijos yra skatinamos vesti programą „Pašauktas vardu“. Tai kvietimas visų parapijiečių melstis už dvasinius pašaukimus, pagalvoti apie tam reikalingas asmens savybes ir pasidairyti, ar yra mūsų tarpe tokių asmenų, kurie būtų tinkami į kunigus, diakonus, vienuolius ir vienuoles. Po kelių savaitių bus padėti prie šventovės durų lapeliai, kuriuose galėsite įrašyti tinkamais atrodančių asmenų pavardes. Tie asmenys vėliau bus skatinami rimtai pagalvoti, ar nenorėtų bent pirmą išbandymo žingsnį žengti tokio pašaukimo keliu.

• KLB Toronto apylinkės valdyba Vasario šešioliktosios minėjimui pasamdė mokyklinį autobusą, kuris veš lietuvius į minėjimą 2.30 v.p.p. nuo „Vilniaus rūmų“ ir 3 v.p.p. nuo Prisikėlimo šventovės. Atgal nuo Anapilio autobusas išvažiuos 6.30 v.v.

• KLB Vasagos apylinkės Vasario 16-osios minėjimas įvyks, penktadienį, vasario 15, 2 v.p.p. Dalyvaus ir kalbės ambasadorius dr. Vytautas Antanas Dambrava. Po minėjimo Vasagos apylinkės Moterų būrelis ruošia šiltus pietus (\$20 asmeniui). Bilietus galima įsigyti pas J. Dudienę, 705 445-6898.

• Mūsų šventovėse Gavėnios susikaupimus ves Kauno Šv. Dvasios (Šilainių) parapijos klebonas kun. Emilis Jotkus. Gavėnios susikaupimas Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus vasario 16, šeštadienį, 3 v.p.p.; Gavėnios susikaupimas Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje bus vasario 21, ketvirtadienį, 2 v.p.p.; Gavėnios susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje vyks nuo vasario 22, pektadienio, iki vasario 24, sekmadienio. Susikaupimo dienų tvarka: vasario 22, penktadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r.; vasario 23, šeštadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r. ir 6 v.v.; vasario 24, sekmadienį – pamokslai ir Mišios bus įprasta sekmadienio tvarka. Išpažinčių susikaupimo vedėjas klausys kasdien prieš ir po Mišių.

• Mišios vasario 10, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. dr. Antaną Barkauską (V metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje vasario 10, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Petrą Gurklį; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje vasario 9, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Antaniną Pušinskienę.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Pakrikštyta Nida-Evelina Lūža, Birutės ir Vaido Lūžų dukra.

• Vasario 2 d. „Vilniaus rūmų“ patalpose per 5.30 v.p.p. Mišias buvo pašventintas naujas dr. Jono Slivinsko iniciatyva parūpintas šių rūmų altorius. Rūmuose kiekvieną penktadienį 9 v.r., pirmą mėnesio šeštadienį 5.30 v.p.p. ir antrą mėnesio ketvirtadienį Trečiojo pranciškonų ordino nariams 10 v.r. yra aukojamos Mišios.

• Sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedojo „Volungės“ choro moterų grupė.

• Vasario 6 – Pelenų trečiadienis. Bažnyčia kviečia ir ragina visus, išskyrus senyvus, ligonius ir vaikus, Pelenų trečiadienį laikytis pasninko. Kartu primena, kad didžiausias pasninkas yra malda už artimą, jo aplankymas, atleidimas ir atgaila.

• KLKM dr-jos parapijos skyriaus narių susirinkimas vyks vasario 10 d., po 12.15 v.d. Mišių parapijos salėje. Programoje – adv. Joanos Kuraitės-Lasienės paskaita testamentų sudarymo ir įgaliotinių (Power of Attorney) paskyrimo tema.

• Parapijos tarybos labdaros sekcija kvietė aukoti vaikų ir paauglių vartotus batus. Jei kas dar nespėjo prie šio vajaus prisidėti, gali batus atnešę įdėti juos į šventovės prieangyje padėtą dėžę.

• Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas vyks parapijos salėse balandžio 25-26 d.d.

• *Žodis tarp mūsų* sausio ir vasario mėn. knygutės yra padėtos šventovės prieangyje. Kaina – \$5.

• Ekumeninėse pamaldose kovo 5 d., 7 v.v., mūsų šventovėje pamokslą sakys liuteronų Išganytojo parapijos kleb. kun. Algimantas Žilinskas, o kovo 8, sekmad., katalikų kunigas sakys pamokslą Išganytojo šventovėje per 11.15 v.r. pamaldas.

• Vasaros stovyklos „Kretingos“ stovyklavietėje: angliskai kalbantiems lietuvių kilmės vaikams – liepos 6-19 d.d., lietuviškai kalbantiems – nuo liepos 20 d. iki rugpjūčio 2 d., šeimų stovykla rugpjūčio 24-30 d.d.

• Mišios sekmadienį, vasario 10: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Antosę Kuncevičienę; 10.45 v.r. už a.a. Joną ir Algį Puterius, už a.a. kun. Antaną Prakačą, OFM, už a.a. Vincą ir Oną Beresnevičius; 12.15 v.d. už a.a. Mykolą Zabulionį.

• **„Labdaros“ slaugos namų Šeimos tarybos** (Family Council) susirinkimas šaukiamas trečiadienį, vasario 13, 7 v.v. „Labdaros“ slaugos namų salėje. Raginame visus gyventojų šeimos narius gausiai dalyvauti šiame svarbiame susirinkime. **Inf.**

• **Metinis Vlado Pūtvio šaulių kuopos** susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 24, 2 v.p.p. Toronto Lietuvių Namų sekljoje. Kviečiami dalyvauti kuopos nariai ir besidomintys šauliška veikla. **Kuopos valdyba**

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 val. Labai gera kokybė. 416 503-1687.

Išganytojo parapijos žinios

• Pamaldos ateinantį sekmadienį, vasario 10, įvyks 9.30 v.r., nes anglų parapija rinksis į savo visuotinį metinį susirinkimą. Sekmadienį po to, t.y. vasario 17, tęsime pamaldas vėl 11.15 v.r. Konfirmantų pamoka vyks kaip visuomet.

• Tarybos posėdis – vasario 13, trečiad., 7.30 v.v. Augusto ir Hertos Povilaičių namuose.

• Sausio 30 d. mirė Leonas Adomavičius, gimęs 1913 m. balandžio 28 d., Daugpilyje, Latvijoje. Po gedulinių pamaldų buvo palaidotas vasario 2 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje; paliko liūdinčius žmoną Ievą, sūnų Jurgį, marčią Janice, vaikaičį Kyle ir vaikaičę Gia.

• Praeitą sekmadienį maldose buvo prisimintas a.a. Pranas Pamataitis, mūsų parapijiečio Gustavo brolis, kuris mirė sausio 28 d. Vilkaviškyje ir buvo palaidotas sausio 31 d. Sudargo kapinėse.

• Nauji Giesmynai jau atkeliavo iš Lietuvos ir bus oficialiai pristatyti parapijai pamaldų metu sekmadienį vasario 24. Po pamaldų įvyks visuotinis metinis parapijos susirinkimas Lietuvių Namų patalpose.

Lietuvių Namų žinios

• Vasario 3 Lietuvių Namų svetainėje pietavo 165 svečiai. Pietų metu budėjo ir su svečiais supažindino LN valdybos nariai R. Snowden ir G. Šližauskas.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – vasario 6 d., 7 v.v. Lietuvių Namų sekljoje.

• Vasario 9 d. Lietuvių Namų didžiojoje salėje įvyks Valentino dienos šokiai. Šilta vakarienė su vynu, loterija, nuotaikinga programa, šokiams dainuos POP muzikos žvaigždė iš Lietuvos Džordana Butkutė. Bilietai platinami LN ir abiejose parapijose popiečių metu, informacija tel. 416 892-4323.

• Dėmesio! Bare „Lokys“ galima stebėti tiesiogines sporto, pramogines bei informacines Lietuvos televizijos transliacijas. Dėl platesnės informacijos, programų tvarkaraščio ir laiko prašome skambinti į LN raštinę tel. 416 532-3311 arba į barą tel. 416 534-8214. Tais telefono numeriais teirautis norint barą išnuomot.

Maironio mokyklos žinios

• Vasario 9 d. KLJS-gos nariai paruoš mokiniams tautinių užsiėmimų minint Vasario 16-osios šventę.

• Užjaučiame buvusią Toronto Maironio mokyklos mokytoją Virginiją Zenkevičiūtę-Saccoccia, netekusią savo a.a. vyro Vince.

• KLB mūsų mokyklai paaukojo vartotą spausdintuvą-„printer“. Dėkojame.

• Pagal TCDSB nenumatytą tvarkaraštį, vasario 16 d. bus „Šeimos diena“. Todėl pamokų nebus. **Živilė**

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, „plumbing“ darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) šiokiadieniais, darbo valandomis.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų šventovėje per 11 val. Mišias vasario 3 d. kleb. kun. G. Mioldažiui vėl asistavo ir Mišių skaitinius skaitė klierikas Simon Roy. Pasirodo, kad šis jaunas žmogus yra prancūzas-kvebekietis. Jis 4 metus (2002-2006 m.) dirbo Vilniuje, Antakalnio g-vėje Šv. Jono vienuolyne, kuris dabar įsikūręs buvusioje Trinitorių šventovėje. Ten buvo zakristijonu, ruošė vaikus Pirmajai Komunijai, Sutvirtinimo sakramentui, pagelbėjo Motinos Teresės seserims ir išmoko kalbėti (ir pusėtinai gerai rašyti) lietuviškai.

Nepaisant nepalankaus oro, į L.K. Mindaugo-Neringos šaulių kuopos Užgavėnių blynų balių susirinko nemažai suaugusių ir vaikų. Buvo paruoštas atskiras stalas vaikams, supynės. Programą vedė V. Ibijanskienė. Buvo inscenizacija (Jūratė ir Kastytis), dainavo vaikai, suaugusieji (Z. Urbonienė su N. Matusevičiūte-Forster, A. ir Z. Urbonai), vyko vaikų piešinių konkursas, kurio pirmąją vietą laimėjo Angelija Drysdale, antrąją – Lina Zatkovic, trečiąją – Vilimas Zicca. Geriausia kaukė – Arijana Čičinskaitė-Castanheiro. Kanapinis lengvai nugalėjo Lašininį (A. Celtoriūtė ir H. Celtorius). Svečiai buvo pavaišinti V. Lukošiaus alumi, kelių rūšių blynais, pyragais ir kava. Šeiminkavo P. Paulauskas, L. Polichauskaitė ir J. Žilinskas.

Auksinio amžiaus „Rūtos“ klubas sausio 30 d. – paskutinį mėnesio trečiadienį – po „bingo“ suruošė vaišes tą mėnesį gimusiems nariams. Buvo pasveikinti Z. Lapinas, Ann Naujokas, V. Skaigirys ir D. Staškevičienė. Klubo metinis visuotinis susirinkimas šaukiamas vasario 27, trečiadienį, Aušros Vartų salėje. Nariai prašomi šia proga susimokėti nario mokesčių. Tą dieną nebus „bingo“.

Tradicinis KLKM dr-jos Montrealio skyriaus Velykų stalias šiemet bus kovo 30 d. per Atvelykį Aušros Vartų salėje. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Kazimiero atlidai ir pietūs įvyks sekmadienį, kovo 2, po šv. Mišių. Pietūs – \$25 suaugusiems. Bus loterija. Šeiminkės prašomos iškepti pyragų. Galima užsisakyti stalą 10-čiai žmonių. Skambinti Nijolei Šukienei, 514 593-6859 ar Alice Skrupskaitei, 514 257-6761. Kviečiame visus atsilankyti. Bus parduodama DVD giesmių ir dainų iš iškilmingų Mišių ir šimtmečio koncerto.

Šv. Onos dr-jos susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 17. Narės prašomos atsinešti draugijos knygutes ir užsimokėti narės mokesčių. Bus kavutė.

Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio nuotraukas ir aprašymus apie šimtmečio atidarymą, kryžiaus šventinimą ir šventinį savaitgalį galima matyti internete – www.montrealiolie-tuviai.org. Labai dėkojame Juozui Piečiaiui, kuris sukūrė tinklalapį mūsų parapijai. Dėkojame rėmėjams Montrealio lietuvių „website“ – Montrealio lietuvių kredito unijai LITAS ir *Tėviškės žiburiams* už straipsnius. **VL**

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

UNIVERSITETO STUDENTŲ DĖMESIUI!

Montrealio lietuvių kredito unija „LITAS“

SKELBIA KONKURSA

vienkartinei \$2000 stipendijai gauti.

Paskutinė šių metų stipendijos prašymo diena yra š.m. KOVO 31 D.

Stipendijos įteikimas įvyks 2008 m. pavasarį kredito unijos „LITAS“ metiniame susirinkime.

Dėl išsamesnės informacijos teiraukitės
„LITAS“, 1475 rue de Seve,
Montreal, QC H4E 2A8
Tel.: 514-766-5827